VMI i.APS sistemos tinkamumo testavimo ataskaita

Paruošė: Emilija Valantiejūtė, Eglė Čeponytė, Milda Stasiūnienė

Sausis, 2020

Vilnius

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

Kurk Lietuvai

Turinys

Testavimų santrauka

- Metodinė informacija
- Bendri testavimų rezultatai
- Rekomendacijos
- Tikslinės i.APS naudotojų grupės paveikslas („Personos“)
- Naudotojų pageidavimų apžvalga
- Testavimo dalyvių sąrašas

Bendros sistemos problemos

- Sistema nepritaikyta specifiniams naudotojų poreikiams
- Didelis pažintinis krūvis
- Naudotojo mąstymo ir sistemos veikimo neatitikimas
- Sudėtinga navigacija tarp i.MAS posistemių
- Sudėtingas klaidų taisymas
- Iš pavežėjų platformų gaunami duomenys nėra perkeliami į i.APS

Detalūs užduočių rezultatai

- Prisijungimo suradimas paieškos sistemose
- Prisijungimas
- Sąskaitos išrašymas
- Sąskaitos koregavimas
- Išlaidų suvedimas
- Pirminių nustatymų suvedimas
- Nustatymų pakeitimas
- Turto priskyrimas atskaitymams
- Pirminiai įspūdžiai apie pradinį puslapį/pelną-nuostolius ir apskaitos žurnalą

Testavimų santrauka

Metodinė informacija

Tyrimo tikslas: įvertinti i.APS sistemos privalumus ir trūkumus, identifikuoti pagrindines problemas, kurias išsprendus ji būtų pagerinta ir taptų patogesne naudotis.

Sistemos vertinimas: grįžtamasis ryšys buvo surinktas tinkamumo testavimo metu. Tinkamumo testavimo metu sistemos naudotojai buvo prašomi atlikti 4-6 iš anksto aprašytas užduotis. Jų atlikimo metu buvo prašoma garsiai reikšti savo mintis.

Testavimo metu buvo surinkti ši sistemą padedanti įvertinti informacija:

- *Lengvumas naudotis sistema* – po kiekvienos užduoties dalyvis vertino lengvumą naudotis skalėje nuo 1 iki 5, kur 1 – labai sunku naudotis, 2 – sunku naudotis, 3 – vidutiniškai (nei sunku, nei lengva), 4 – lengva naudotis, 5 – labai lengva;
- *Atlikimo laikas* - nuo užduoties instrukcijų gavimo iki užduoties atlikimo;
- *Užduoties atlikimo sėkmė* – atlikta sklandžiai, su nesklandumais arba neatlikta – vertino testavimo vedėjai;
- *Žodiniai dalyvių komentarai* apie tai, kaip lengva ar sunku naudotis, bendri įspūdžiai apie sistemą;
- *Testavimo vedėjų pastebėjimai* apie sistemos problemas naudotojams atliekant užduotis.

Dalyviai ir laikas: testavime dalyvavo 21 asmuo, vykdantis individualią veiklą pagal pažymą (18 asmenų) arba verslo liudijimą (3 asmenys).

Testavimai vyko 2019 m. gruodžio 19d.

Testavimo užduotys

1 ir 2

Prisijungimas prie sistemos

Prisijungti naudojant tiesioginę nuorodą arba randant i.APS per paieškos sistemą.

3

Sąskaitos išrašymas

Išrašyti naują arba pagal jau išrašytą; pridėti dokumentą; pažymėti avansinį arba pilną apmokėjimą.

4

Sąskaitos koregavimas

Pakoreguoti sitemoje išrašytą sąskaitą.

5

Išlaidų įvedimas

Įvesti išlaidas pagal kasos kvitą, išrašytą sąskaitą arba suvesti keletą išlaidų vieną po kitos.

6

Pirminių veiklos nustatymų parinkimas

Sutvarkyti pirminius apskaitos nustatymus sistemoje (naudojant vedlį).

7

Nustatymų pakeitimas

Pakeisti faktinį išlaidų nustatymą į 30% atskaitymus.

8

Turto priskyrimas nusidėvėjimui

Priskirti automobilio nusidėvėjimą prie leidžiamų atskaitymų.

9

Pasidalinti pirmini įspūdžiais

Apžvelgti ir papasakoti įspūdžius apie veiklos rezultatus ir apskaitos žurnalą.

Bendri rezultatai

Sistemos įvertinimas

3.4

20** dalyvių įvertinimas nuo 1 iki 5, kur 1 – sistema labai sudėtinga naudotis, 5 – labai lengva.

Pagrindiniai komentarai:

- 75% testo dalyvių svarsto i.APS naudoti savo apskaitos tvarkymui. Sistema turėtų palengvinti ir automatizuoti apskaitos tvarkymą (lyginant su dabartiniais būdais).
- Dauguma dalyvių apibūdino sistemą kaip turinčią „įprastą/tipinį VMI dizainą“ (t. y. išlaikytas spalvų ir formų tęstinumas tarp i.APS ir kitų VMI sistemų dizaino. Daliai dalyvių toks dizainas asocijavosi su „patikimumu“, daliai, ypač jaunesnio amžiaus asmenims, pasirodė „nuobodus“).
- Naudotojai galėjo atlikti daugumą užduočių, tačiau sistemos veikimas, naudojami terminai ir veikimo logika sukėlė daug neaiškumų ir neužtikrintumą, ar užduotis atlikta teisingai.
- Testo dalyviai, turintys nedaug apskaitos žinių, norėtų paprastesnių paaiškinimų ir paprastesnių terminų. Pastebėtina, jog apie 41% visų individualią veiklą vykdančių asmenų Lietuvoje pripažįsta, jog jiems trūksta apskaitos žinių.*
- Dauguma problemų dalyviai patyrė sąskaitos redagavimo ir pildymo, nustatymų pakeitimo ir turto nusidėvėjimo apskaitymų įtraukimo į išlaidas užduotyse.
- Pavežėjai ir kurjeriai galėtų lengviau vykdyti apskaitą, jeigu i.APS turėtų intergraciją su sistemomis, kurias naudoja veiklą vykdantys asmenys (pvz.: Uber, Bolt, Wolt ir kt.).***
    - Taip pat rekomenduotina išanalizuoti kitų dalinimosi ekonomikos platformų dalyvių poreikius (tarkime, grožio specialistų, kurie dirba naudodamiesi „Treatwell“ sistema, arba meistrų/statybininkų, dirbančių „PortalPro“ dalinimosi ekonomikos platformoje, ir kt.). Pastarųjų tikslinių grupių atstovai testavimuose nedalyvavo, tad negalime teikti išvadų jų atžvilgiu.

Bendri užduočių įvertinimai

Prisijungimo suradimas 3.6	Prisijungimas 4.6	Sąskaitos išrašymas 3.2	Sąskaitos koregavimas 1.2
Išlaidų įvedimas 3.6	Pirminiai nustatymai 3.3	Nustatymų pakeitimas 2.3	Turto priskyrimas atskaitymams 2.8

Vidutiniai užduočių atlikimo laikai (min).

Prisijungimo suradimas 2:30	Prisijungimas ~3:00	Sąskaitos išrašymas ~8:00	Sąskaitos koregavimas Užduoties nepavyko atlikti
Išlaidų įvedimas ~3:00	Pirminiai nustatymai ~9:00	Nustatymų pakeitimas 2:30	Turto priskyrimas atskaitymams 5:30

Ar testavimų dalyviai naudotų i.APS ir kodėl?

75%

Naudotų i.APS, dėl šių priežasčių:

- Tai automatizuotų apskaitos tvarkymą
- Sutaupytų laiką skirtą rankiniams skaičiavimams
- Pasitiki VMI teikiamomis priemonėmis

20%

Nenaudotų, dėl šių priežasčių:

- Rinkoje egzistuojantys mokami sprendimai patogesni:
  - Naudotojai nurodė, jog tiek Cflow, tiek sąskaita123 galima išrašyti išankstinę sąskaitą, galima pasirinkti norimą sąskaitos dizainą, sąskaitą automatiniu būdu išsiųsti el. paštu klientui.
- Sistemoje trūksta svarbių funkcionalumų
  - Naudotojai pageidavo išankstinės sąskaitos funkcionalumo, MS Excel duomenų importo, galimybės pasirinkti norimą SF dizainą, SF siuntimo el. paštu, automatinio SF duomenų nuskaitymo (iš pdf failų, iš kitų IT sistemų (Uber, Bolt, Wolt),
- Sistema atima daug laiko/nepatogi/stringa:
  - Pagrindiniai nusiskundimai išsakyti dėl sudėtingos SF formos, SF „koregavimo“ funkcijos nebuvimo, sudėtingo ir ilgo teksto pradinių nustatymų puslapiuose.
- Išsamus išsakytų nusiskundimų ir pasiūlymų sąrašas pateikiamas papildomose skaidrėse „detalūs užduočių rezultatai“

i.APS privalumai ir tobulintini aspektai naudotojų akimis

i.APS privalumai

- Naudotojai sistema pasitiki:
  - Naudotojai buvo įsitikinę, jog dirbant su i.APS jų apskaita bus vedama, o mokesčiai apskaičiuojami, teisingai ir tiksliai
  - Naudotojai buvo užtikrinti dėl savo duomenų saugumo
- Naudotojai pozityviai įvertino, jog suvedus duomenis į i.APS, jų nebereikia saugoti. Naudotojai sutiko, jog tai jiems sutaupys resursų ir sumažins potencialias rizikas
- Naudotojai, kurie apskaitą anksčiau vedė popieriniuose žurnaluose, pastebėjo, jog apskaitos automatizacija padės jiems sutaupyti laiko ir resursų
- Naudotojai taip pat itin pozityviai įvertino šiuos i.APS funkcionalumus: prisijungimą prie sistemos naudojant Smart-ID arba el. parašą; pradinį sistemos langą, suminių dienos pajamų įvedimo galimybę (VL turėtojai)
- Naudotojai labai teigiamai įvertino VMI planus i.APS naudotojams pateikti duomenis apie jų mokėtinų mokesčių dydžius bei automatiškai užpildyti pajamų deklaraciją.
- Naudotojo sąsaja nėra apkrauta nereikalingomis/perteklinėmis funkcijomis/mygtukais/ikonomis ir kt. Naudotojai sąsają iš dizaino pusės apibūdino kaip „švarią, neperkrautą“.

Klausimas: „kaip i.APS sistema galėtų būti patobulinta, jog geriau atitiktų jūsų poreikius?“

- Automatiškas mokesčių skaičiavimas (GPM, PSD, VSD)
- Paprastesnis sąskaitų koregavimas
- Automatinis duomenų nuskaitymas nuo įkeltos sąskaitos
- Geresni/lengviau suprantami terminų paaiškinimai
- Excel rinkmenų importas
- Galimybė sąskaitas faktūras automatizuotai išsiųsti el. paštu klientams
- Išankstinė sąskaita
- Naudotojai tikėjosi, jog per i.APS išrašytos sąskaitos apyvarta bus apmokestinama tik tuo atveju, kai sąskaita bus apmokėta, tačiau nebuvo dėl to tikri. Svarbu šią informaciją aiškiai iškomunikuoti naudotojams.
- Gražesnis sąskaitų-faktūrų dizainas ir pasirinkimas iš kelių dizaino šablonų
- Integracija su kitomis sistemomis (Bolt, Wolt, Uber, Treatwell ir kt.)
- Mobili programėlė

Rekomendacijos

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

Bendros rekomendacijos:

1. Sistemoje pateikiami paaiškinimai ir terminai turi būti paprastesni ir trumpesni, parašyti „žmoniška“* kalba.
2. Sistema turi būti pritaikyta specifiniams naudotojų poreikiams (tarkime, asmuo, nevykdantis prekybos, neturėtų matyti informacijos, susijusios su prekybos veikla).

Rekomendacijos dėl i.APS:

3. Reikalinga tobulinti pradžios vedlio žingsnių duomenų patvirtinimą ir pateikimą i.APS naudotojams bei pradinių apskaitos duomenų likučių įvedimą į i.APS programą.
4. Sukurti „išankstinės sąskaitos faktūros“ išrašymo funkcionalumą. Šis funkcionalumas nėra įdiegtas, kadangi „išankstinė sąskaita“ šiuo metu nėra reglamentuota teisiškai, tačiau praktikoje išankstines sąskaitas naudoja absoliuti dauguma gyventojų.
5. Turi vykti automatinis duomenų perkėlimas iš pavežėjų sistemų (pvz.: Uber, Bolt, ir kt.), kurios privalomai teikia šiuos duomenis VMI.

Rekomendacijos dėl i.SAF:

6. Įdiegti naujus funkcionalumus:
   - Sukurti sąskaitos redagavimo funkcionalumą.
   - Sukurti sąskaitų faktūrų duomenų importo iš *Ms Excel (.xls arba .xlsx)* rinkmenų funkcionalumą.
7. Per i.SAF sistemą išrašomų sąskaitų faktūrų funkcionalumas turi būti iš esmės patobulintas (tobulintini aspektai detaliau apžvelgiami skyriuje „Detalūs užduočių rezultatai“).
8. Sąskaitų faktūrų dizainas turėtų būti peržiūrėtas profesionalaus dizainerio.
9. Apsvarstyti galimybę el. sąskaitų faktūrų išrašymo funkcionalumą perkelti į i.APS posistemį (šį funkcionalumą turėtų administruoti i.APS komanda, kuri geriau išmano šio funkcionalumo naudotojų poreikius).

Tikslinės i.APS naudotojų grupės paveikslas („Personos“)

Asmeninė informacija

Vardas: Stasys

Amžius: 27 metai

Gyvenamoji vieta: Vilnius

Situacija

Stasys dirba pavežėju vienoje didelėje įmonėje. Jis norėtų tinkamai vesti apskaitą savo veiklai, tačiau neturi tam reikalingų giluminių apskaitos žinių. Stasio bandymai suprasti, ką ir kaip jam reikia tvarkyti dažnai baigiasi tuo, kad jis neranda aiškios ir tiksliai pateiktos informacijos. Dėl to jo vedama apskaita apsiriboja tuo, ką jam pateikia pavežėjo informacinė sistema.

Veikla ir jos apskaita

Veiklos Rūšis: Pavežėjas

Forma: Individuali veikla pagal pažymą

Apskaitos žinios: ★☆☆☆☆

Dabartinis apskaitos tvarkymo būdas:

- sąskaitas klientams ir uždarbį automatiškai sugeneruoja jo naudojama pavežėjimo kompanijos platforma
- atėjus laikui deklaruoja pajamas
- naudoja 30% atskaitymus (nežino faktinio išlaidų atskaitymo būdo)

Problema

Stasiui sunku savarankiškai vykdyti veiklos apskaitą, o dėl sąlyginai nedidelių pajamų Stasys nenori samdyti buhalterio. Dėl šių priežasčių jo apskaita lieka tinkamai nesutvarkyta, o pajamų deklaravimo metu Statys ieško draugų, kurie jam padėtų tai atlikti.

Sprendimas

Stasys norėtų vesti apskaitą savarankiškai ir tam sugaišti kelias valandas per mėnesį. Jam reikalinga aplinka, kurioje jis galėtų atlikti visus su specifine jo veikla susijusius veiksmus, rastų paprastus paaiškinimus apie jam reikiamą apskaitos tvarkymą ir mokėtinus mokesčius.

Asmeninė informacija

Vardas: Petrutė

Amžius: 50 metų

Gyvenamoji vieta: Krekenava, Panevėžio rajonas

Situacija

Petrutė mėgsta kurti rankdarbius. Savo megztomis pirštinėmis, kepurėmis ir šalikais, ji karts nuo karto prekiauja įvairiose mugėse. Kadangi verslo liudijimų apskaita yra supaprastinta, ji gan neblogai išmano, kaip vesti jai priklausančią apskaitą ir mokėti mokesčius. Petrutė turi nešiojamą kompiuterį, kurį naudoja naršymui internete ir bendravimui su vaikais.

Veikla ir jos apskaita

Veiklos Rūšis: Prekyba ne maisto produktais

Forma: Individuali veikla pagal verslo liudijimą

Apskaitos žinios: ★★★☆☆

Dabartinis apskaitos tvarkymo būdas:

- pajamas ir išlaidas registruoja popieriniame žurnale
- sąskaitas faktūras išrašo ranka
- atėjus laikui deklaruoja pajamas

Problema

Petrutė periodiškai tvarkosi savo apskaitą, tačiau tai atlieka naudodama popierinį žurnalą. Visus skaičiavimus ir sąskaitų faktūrų išrašymą jai tenka atlikti rankiniu būdu. Toks apskaitos vedimas užima pakankamai daug jos laiko, kurį ji norėtų skirti mezgimui.

Sprendimas

Petrutė norėtų paprasto ir automatizuoto apskaitos tvarkymo ir sąskaitų faktūrų išrašymo sprendimo, kuris būtų pritaikytas verslo liudijimams. Apskaitos tvarkymui ji norėtų sugaišti kelias valandas per mėnesį. Sprendimas Petrutei turėtų atsižvelgti į tai, kad ji turi ribotus gebėjimus naudotis kompiuteriu ir nesupranta sudėtingų interakcijų.

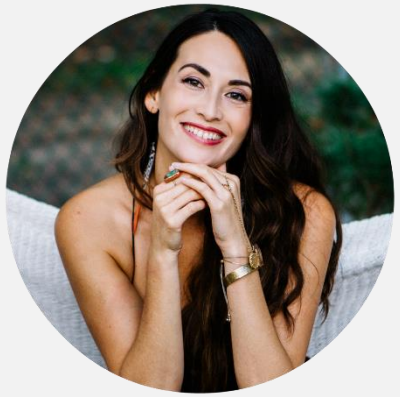

Asmeninė informacija

Vardas: Aušrinė

Amžius: 30 metų

Gyvenamoji vieta: Klaipėda

Situacija

Aušrinė dirba kirpėja grožio salone. Kasdien ji aptarnauja apie 5-6 klientes. Ji gan neblogai išmano, kaip vesti jai priklausančią apskaitą ir mokėti mokesčius. Aušrinė turi nešiojamą kompiuterį, kurį naudoja naršymui internete, bendravimui, el. bankininkystei, apskaitai ir pajamų deklaravimui.

Veikla ir jos apskaita

Veiklos Rūšis: Kirpėja

Forma: Individuali veikla pagal pažymą

Apskaitos žinios: ★★★☆☆

Dabartinis apskaitos tvarkymo būdas:

- pajamas ir išlaidas registruoja popieriniame žurnale ir *Ms Excel*
- sąskaitas išrašo ranka
- naudoja faktinius išlaidų atskaitymus
- atėjus laikui deklaruoja pajamas

Problema

Aušrinė periodiškai tvarkosi savo apskaitą, tačiau dažnai pameta išrašytas sąskaitas, be to jai yra sunku apskaičiuoti leidžiamus atskaitymus ir mokėtinus mokesčius. Ją erzina namuose besimėtantys popieriai, tarp kurių ji dažnai pasimeta. Kadangi Aušrinė turi daug klienčių, ją vargina nuolatinis sąskaitų išrašinėjimas

Sprendimas

Aušrinė norėtų paprasto ir automatizuoto apskaitos tvarkymo sprendimo, kuris apskaičiuotų jos pelną ir mokėtinus mokesčius. Ji taip pat norėtų mažiau laiko skirti sąskaitų rašymui. Apskaitos tvarkymui ji norėtų sugaišti ne daugiau nei valandą per savaitę. Sprendimas Aušrinei turėtų atsižvelgti į tai, kad ji per dieną išrašo daug sąskaitų. Be to sąskaitas Aušrinė turi išrašinėti labai greitai, nes sąskaitos laukiančios nekantrios klientės ją nuolat skubina.

Įsimintiniausios citatos

Puiku, kad apskaičiuos mokesčius. Labai man padėtų. Būtinai pradėsiu naudotis.

Konsultantė

Sąskaitas turėtų būti galima išrašyti per i.APS - nebūtų nukreipiama į i.SAF. Arba i.APS ir i.SAF turėtų vadintis kitaip - žmoniškiau.

Programuotojas

Redaguoti mygtuko trūksta. Be to neaiškiai nurodyta, kur privaloma/neprivaloma. Apskritai, aiškiau viskas išdėliota galėtų būti

Pavežėjas

Paslaugų teikimo pagal IV pažymą grupė I

Nr.	Vykdoma veikla	Apskaitos tvarkymo būdas	Apskaitos žinių vertinimas*	Žinios apie i.APS
IV1	IT dizaineris	Excel	4	Naudojasi i.SAF (PVM mokėtojas)
IV2	Programuotojas	Sąskaita123	3	Bandė Demo prieš metus, nepatiko
IV3	Vertimai	Excel	2	Šį tą girdėjo (matė internete)
IV4	Gėrimų gamyba ir renginių organizavimas	Excel	2	Negirdėjo anksčiau
IV5	Statybos ir konsultacijos	Excel	3	Šį tą girdėjo

Paslaugų teikimo pagal IV pažymą grupė II

Nr.	Vykdoma veikla	Apskaitos tvarkymo būdas	Apskaitos žinių vertinimas	Žinios apie i.APS
IV1	Konsultacijos, straipsnių rašymas	Popierinis	3	Negirdėjo
IV2	Konsultacijos, teisinė veikla	Excel	4	Šį tą girdėjo
IV3	Mokymai	Excel	2	Negirdėjo
IV4	Konsultacijos	Excel	4	Šį tą girdėjo

Paslaugų teikimo pagal IV pažymą grupė III

Nr.	Vykdoma veikla	Apskaitos tvarkymo būdas	Apskaitos žinių vertinimas	Žinios apie i.APS
IV1	Teisinė veikla	Excel	2	Šį tą girdėjo apie mokymus
IV2	Muzika	Excel	1	Negirdėjo
IV3	Psichologija	Excel	4	Šį tą girdėjo
IV4	Projektavimo veikla	Popierinis	3	Šį tą girdėjo (pamatė internete)

Pavežėjų grupė

Nr.	Vykdoma veikla	Apskaitos tvarkymo būdas	Apskaitos žinių vertinimas	Žinios apie i.APS
P1	Pavežėjas/Kurjeris	Pavežėjo sistema	2	Iš Versli Lietuva
P2	Kurjeris	Pavežėjo sistema	3	Iš VMI
P3	Kurjeris	Excel failas	3	Iš Facebook
P4	Privatus vairuotojas	Popierinis žurnalas	3	Pats domėjosi

Paslaugų teikimas su verslo liudijimu

Nr.	Vykdoma veikla	Apskaitos tvarkymo būdas	Apskaitos žinių vertinimas	Žinios apie i.APS
VL1	Renginių org.	Excel	3	Šį tą girdėjo
VL2	Video. montavimas	Nieko nenaudoja	1	Negirdėjo
VL3	Mokymai, konsultacijos	Popierinis žurnalas ir Excel	2	Negirdėjo

Bendros sistemos problemos

Sistema nepritaikyta specifiniams naudotojų poreikiams

- Neatsižvelgta į tai, kad sistemos naudotojai nėra tik žmonės vykdantys individualią veiklą bendrąja prasme. Skirtingą veiklos formą ir rūšį vykdantys žmonės negalėjo matyti specialiai jiems pritaikyto sprendimo.
- Naudotojai mato visą sistemos turinį skirtą įvairioms veikloms. Dėl šios priežasties, atlikdami paprastas užduotis, jie turi apdoroti daugiau informacijos, kuri nėra aktuali jų vykdomai veiklai. Taigi, ilgėja užduočių atlikimo laikas ir mažėja pasitenkinimas sistema.
- Šios priežastys sukelia kitas su sistemos naudojimu susijusias problemas, tokias kaip: didelis pažintinis krūvis, neužtikrintuma savo atliktais veiksmais, naudotojo mąstymo ir sistemos veikimo neatitikimas ir pan. Šios problemos detaliau aprašomos kitose skaidrėse.

Kaip pagerinti?

- Atsižvelgti į skirtingus naudotojų profilius. Sėkminga ir patogi naudojimuisi sistema sukuriama tuomet, kai sprendžiama specifinė problema konkretiems žmonėms. Detalizuoti i.APS naudotojų profiliai (personos) padėtų suprasti ir labiau atsižvelgti į naudotojų poreikius. i.APS personos pateiktos kitose dvejose skaidrėse. Pavyzdžiui: i.APS naudotojai neturi giluminių apskaitos žinių.
- Užduotys, kurias turi atlikti naudotojas neturėtų apimti plačių nustatymų ir įvesties formų. Asmuo turėtų matyti turinį pritaikytą jo vykdomos veiklos formai ir rūšiai. Pavyzdžiui naudotojams, kurie nevykdo prekybos neturėtų būti rodomi su prekyba susiję nustatymai ir įvesties laukai įvairiose formose.

Didelis pažintinis krūvis

- Pirmą kartą susidūręs su sistema asmuo turi daug skaityti, įtemptai galvoti ir suprasti jam gan sudėtingas apskaitos taisykles ir terminus. Dėl šios priežasties naudotojas ilgai užtrunks atlikdamas pagrindines užduotis, o sistema dažnai bus įvardijama kaip sudėtinga naudotis.
- Asmuo turėdamas įvydkdyti užduotis dažnai yra verčiamas priimti sprendimus, kurie nėra aktualūs jo vykdomai veiklai (pvz. Įvairūs nustatymai sistemoje arba pildomose formose)
- Kai kuriose sistemos vietose žmogus pats turi atrasti, kaip ši veikia (pvz.: suprasti, kad laukas, kuris atrodo kaip įvesties, iš tiesų automatiškai skaičiuoja ir jo negalima koreguoti). Tai apsunkina naudojimąsi sistema.
- Sistemoje yra daug paaiškinimų (ir tai yra gerai), tačiau jie parašyti sudėtinga apskaitos kalba, kurią nėra lengva suprasti.

Kaip pagerinti?

Sistema turėtų padėti žmogui galvoti ir kuo efektyviau atlikti reikiamas užduotis. Tai pasiekiama:

- panaudojant įvairias taisykles ir logiką, kuri atsižvelgtų į naudotojo jau parinktus nustatymus/įvestas reikšmes ir pagal tai parinktų kitus jo žingsnius;
- trumpais ir paprastais paaiškinimais (naudotojai neskaito ilgų tekstų, bet skanuoja informaciją);
- efektyviai parinktais pradiniais nustatymais ir įvestomis reikšmėmis, kur įmanoma (pvz.: datos lauką formose reikėtų palikti ne tuščią, bet pagal nutylėjimą rodyti šiandienos datą);
- identifikuojant, kurių laukų reikšmės negali būti perrašomos naudotojo;
- dalį formose esančių įvesties laukų arba nustatymų perkeliant į kitas vietas (į nustatymus arba į skiltį „kiti neprivalomi duomenys“, tokiose formose kaip sąskaitos išrašymo);
- Kur reikalinga naudoti vaizdines ikonas padėsiančias naudotojui lengviau identifikuoti ir atskirti skirtingas sistemos funkcijas.

Naudotojo mąstymo ir sistemos veikimo neatitikimas

- Sistema aprašo ir pateikia apskaitą kaip buhalteris – naudodamas įvairius terminus, sudėtingus paaiškinimus ir t.t.
- Žmogus, vykdantis individualią veiklą pradeda sistema naudotis su lūkesčiu, kad sistemoje jis viską greitai supras ir lengvai galės atlikti užduotis, jog ras atsakymus į jam rūpimus klausimus ir galės savarankiškai vesti apskaitą.
- Asmens lūkesčiai bus įtakoti jo praeities patyrimų su kitomis sistemomis. Todėl tie, kurie jau naudoja kažkokius įrankius apskaitai vesti, tikėsi, kad sistema atspindės juos (gali būti struktūriškai, funkciškai ir pan.)
- Asmeniui pradėjus naudoti sistemą jo lūkesčiai neatitinka sistemoje esančios realybės, dėl to didelė dalis gali palikti sistemą ir grįžti prie senojo apskaitos tvarkymo būdo. Sistema pasirodo kaip sunkiai panaudojama.

Kaip pagerinti?

- Užtikrinti, kad sistemoje esantys paaiškinimai būtų trumpi, aiškūs ir suprantami žmogui be gilių apskaitos žinių.
- Užtikrinti, kad pagrindinės sistemos funkcijos yra paprastos ir jomis lengva naudotis, tokiu būdu bus atitiktas naudotojo lūkestis greitai ir patogiai naudotis sistema.
- Pažinti i.APS sistemos naudotojus ir skirtingas jų grupes bei atsižvelgti į kiekvienos grupės specifinius poreikius.
- Užtikrinti, kad esminės funkcijos, naudojamos kitose apskaitos sistemose, būtų integruotos su i.APS (pvz.: mokesčių skaičiavimas).
- Užtikrinti, kad kitose apskaitos sistemose vartotojų teigiamai vertinamos funkcijos/dizaino sprendimai būtų diegiami į i.APS (pvz.: išankstinės sąskaitos išrašymas, sąskaitos automatinis išsiuntimas klientui el. paštu, kt.).

Sudėtinga navigacija tarp i.MAS posistemių

- Sistemos informacinė architektūra numato, kad i.APS yra i.MAS posistemis. Taip pat i.APS naudoja i.SAF sąskaitų išrašymo modulį. Kaip bebūtų, naudotojai nemąsto kaip sistemų architektai ir ši informacija jiems dauguma atvejų bus neaktuali (grįžtame prie skirtingų mąstymo modelių).
- Išrašius sąskaitą naudotojas iš i.APS yra nukeliamas į i.SAF ir ten paliekamas be jokio paaiškinimo, kur jis yra ir kaip jam grįžti, kur buvo. Tai sukelia naudotojo pasimetimą, galbūt susierzinimą ir žmogus lieka užstrigęs sistemoje, nežinodamas, kur jam judėti toliau.
- Naudotojas, matydamas jam nepažįstamas sistemas (i.MAS, i.SAF, i.VAZ), pasimeta, mėgina jas analizuoti, tačiau nesupranta. Tai kelia nepasitenkinimą visa sistema.

Kaip pagerinti?

- Jei žmogus renkasi naudotis i.APS, jam reikėtų rodyti tik i.APS aplinką.
- Išrašant sąskaitą palikti naudotoją i.APS aplinkoje arba išrašius sąskaitą iš i.SAF automatiškai jį grąžinti į i.APS modulį.
- Sistemoje rodyti paaiškinimus apie kiekvieną modelį (galima rodyti užvedus pelyte ant pavadinimo). Nors tam tikras paaiškinimas yra pateiktas prieš prisijungiant prie sistemos, jis yra ilgas ir žmonės dažniausiai jį tiesiog praleidžia.
- Asmeniui neaktualūs posistemiai (i.VAZ, i.MAS, iš dalies i.SAF) turėtų būti pilkos spalvos/neaktyvūs.

Sudėtingas klaidų taisymas

- Sistema negailestinga naudotojo klaidoms: nėra būdo lengvai atšaukti atliktų veiksmų arba ištaisyti neteisingai suvestų reikšmių.

Kaip pagerinti sistemą?

- Naudotojui neturėtų reikėti atšaukti jau atlikto veiksmo tam (pvz.: išrašytos sąskaitos), kad pataisytų klaidą. Pavyzdys: jeigu išrašyta sąskaita faktūra neteisingai sumai, asmuo turi atšaukti sąskaitą ir išrašyti naują – to neturėtų būti.
- Įdėti pataisymo funkciją, kur reikalinga (pvz.: jau galutinai suvestos sąskaitos arba išlaidų pataisymas).

Iš pavežėjų platformų gaunami duomenys nėra perkeliami į i.APS

- Pavežėjų platformos yra įstatymiškai įpareigotos teikti jų vairuotojų apyvartos duomenis VMI.
- Pavežėjai taip pat turi vesti šiuos duomenis į savo asmeninius apskaitos žurnalus.
- Platformų ir individualių pavežėjų VMI teikiami duomenys dubliuojasi.
- Esama situacija sukuria nepagrįstą administracinę naštą tiek platformoms, tiek patiems pavežėjams.

Kaip pagerinti sistemą?

- Iš pavežėjų platformų gaunama informacija turėtų būti automatiškai perkeliama į i.APS.
- Turėtų būti sukurti API, per kuriuos kitos dalinimosi ekonomikos platformos (Wolt, Treatwell ir kt.) galėtų automatizuotai perkelti duomenis į i.APS.

Detalūs užduočių rezultatai

Ekrano žymėjimo paaiškinimai

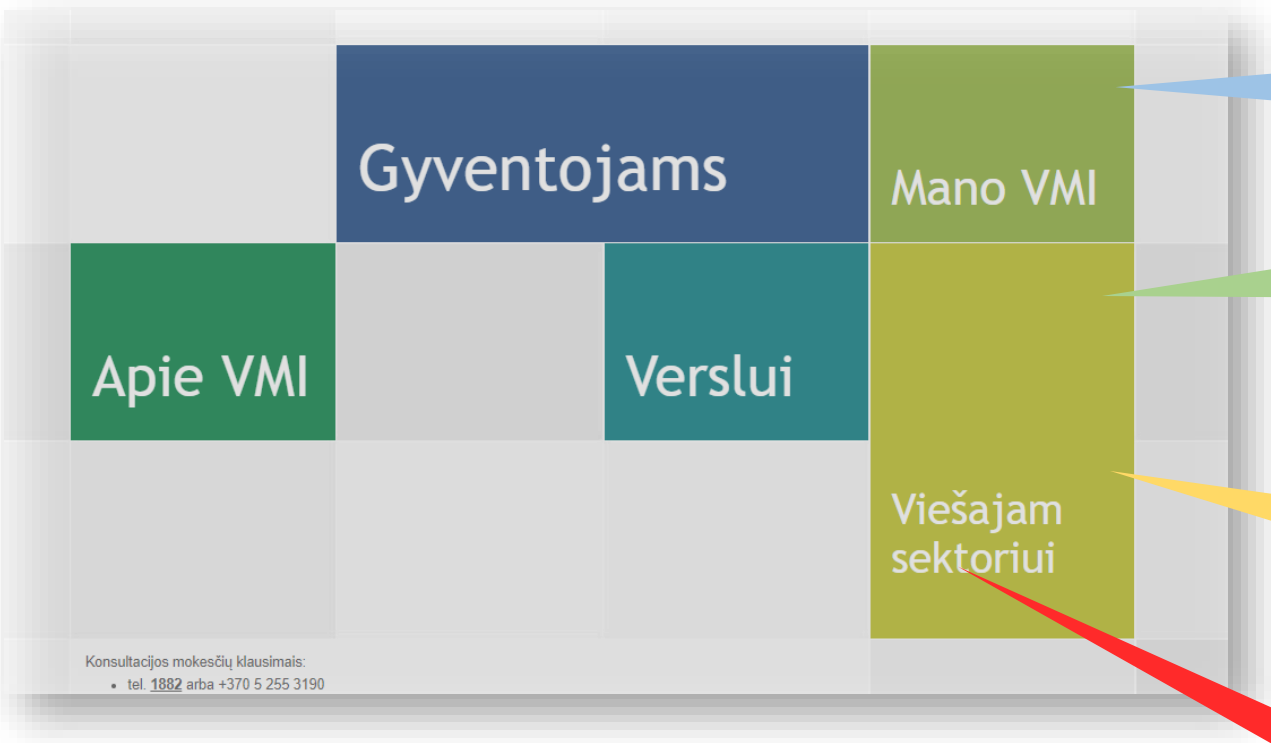

Bendri komentarai, pastebėjimai, pasiūlymai

Teigiami pastebėjimai

Įspėjimai – verta apmąstyti ir pataisyti

Didelės ir ryškios problemos – būtina išspręsti

1. Prisijungimo suradimas paieškos sistemose

Dalyvių vertinimas

3.6

Vertinimas pateiktas *penkių* užduotį bandžiusių atlikusių dalyvių

Kodėl? keletas dalyvių nerado prisijungimo prie i.APS, nes paieškos sistemoje suvedė klaidingą pavadinimą („iaps“ be taško); naudotojai nesuprato, jog prie i.APS reikia jungtis per i.MAS

Atlikimo sėkmė

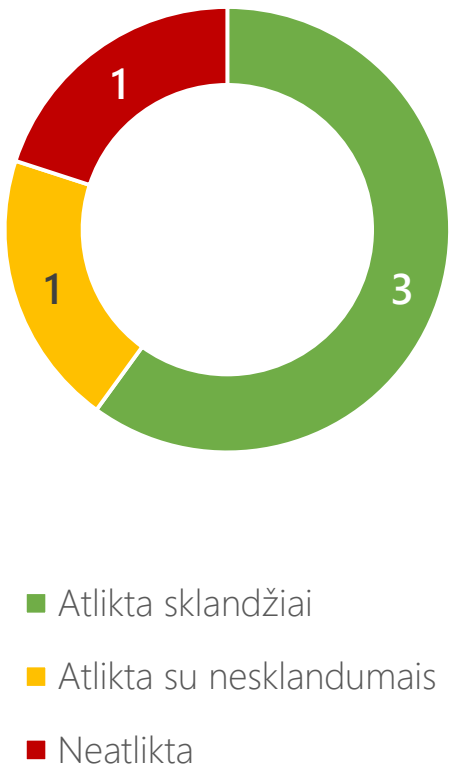

Atlikimo laikas

2:30

Rasdamas prisijungimą prie i.APS naudojant paieškos sistemas, vidutiniškai dalyvis užtruko dvi su puse minutės.

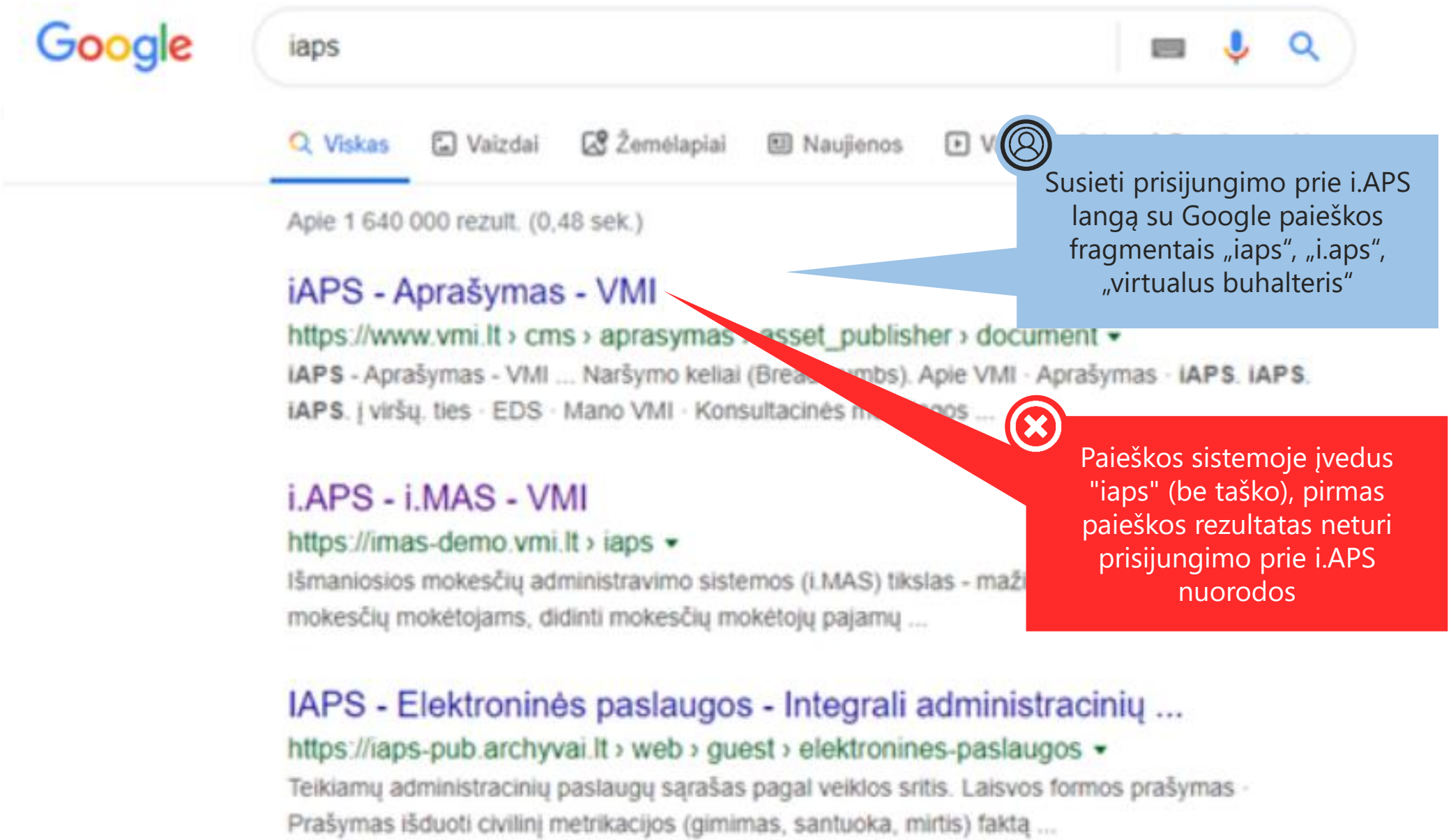

Susieti prisijungimo prie i.APS langą su Google paieškos fragmentais „iaps“, „i.aps“, „virtualus buhalteris“

Paieškos sistemoje įvedus "iaps" (be taško), pirmas paieškos rezultatas neturi prisijungimo prie i.APS nuorodos

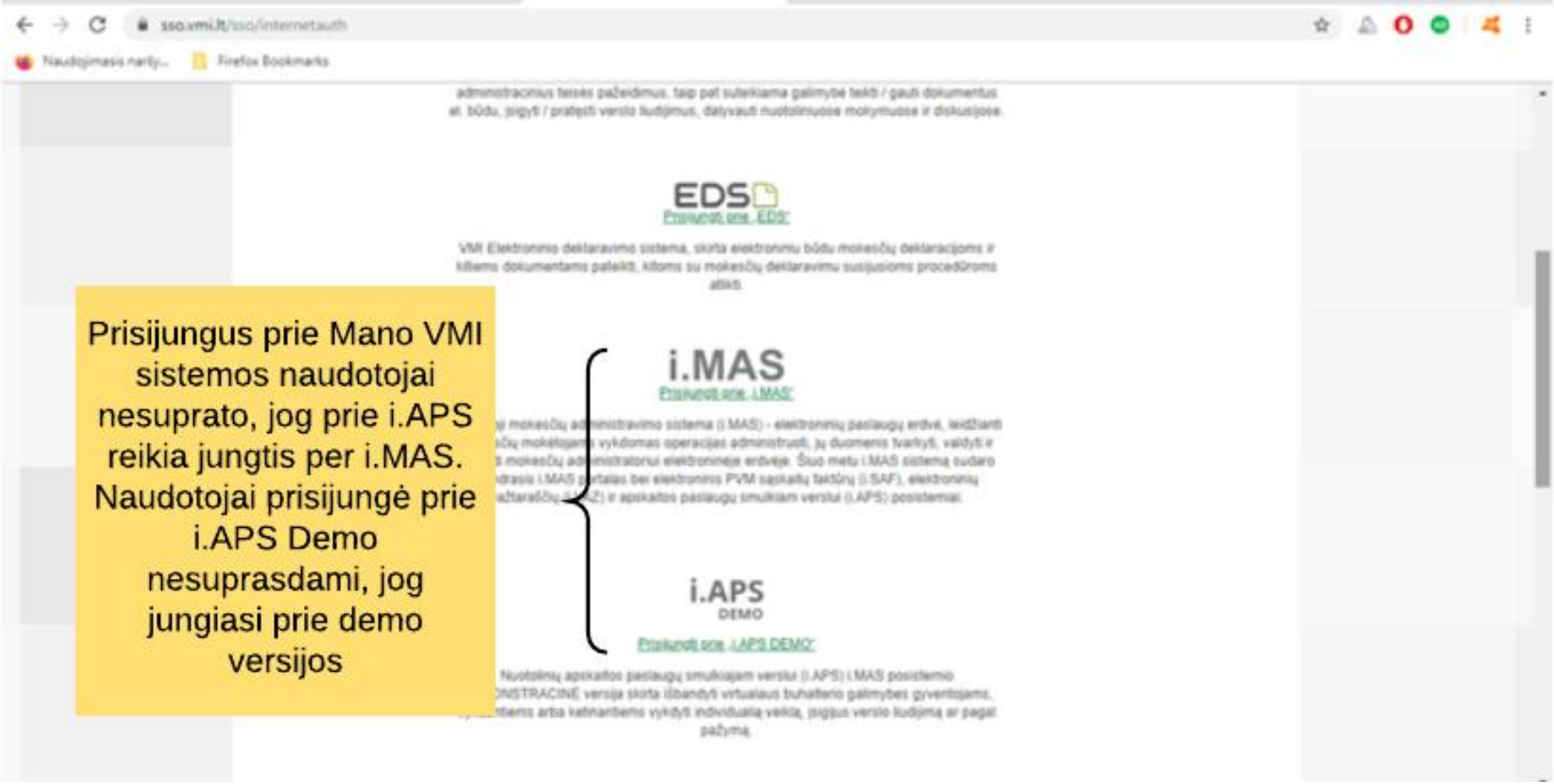

Prisijungus prie Mano VMI sistemos naudotojai nesuprato, jog prie i.APS reikia jungtis per i.MAS. Naudotojai prisijungė prie i.APS Demo nesuprasdami, jog jungiasi prie demo versijos

2. Prisijungimas prie sistemos

Dalyvių vertinimas

4.6

Vertinimas pateiktas *devynių* užduotį atlikusių dalyvių

Atlikimo sėkmė

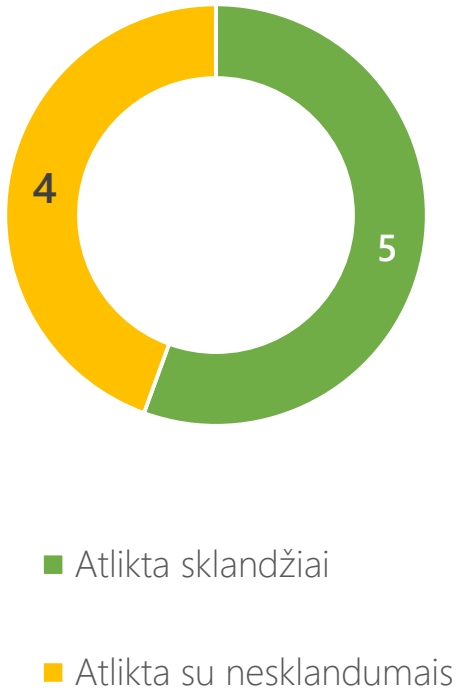

Atlikimo laikas

3:15

Prisijungdamas prie sistemos dalyvis vidutiniškai užtruko tris minutes penkiolika sekundžių.

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

Apie Mano VMI | EN

Mano VMI

Informuojame, jog dėl techninių kliūčių prisijungimas su el. parašu gali nepavykti. Prisijungti **naudojant el. parašą** galima „Per išorines sistemas“ (el. banką, Elektroninius valdžios vartus ar kt.).

Prisijungti galite:

Per išorines sistemas | Su VMI priemonėmis | **Su el. parašu**

Prisijungti galima su stacionariąja pasirašymo infrastruktūra (pirma deklaravus savo kvalifikuotą elektroninio parašo sertifikatą) arba su mobiliąja pasirašymo infrastruktūra (sertifikato deklaruoti nereikia)!

Pasirašymo infrastruktūra

Infrastruktūra

Stacionarioji Mobilioji

Pradėti

Jungiantis su el. parašu, sistema turėtų pati atpažinti, kokio operatoriaus telefono numeris yra nurodytas

3. Sąskaitos išrašymas

Dalyvių vertinimas

3.2

Vertinimas pateiktas *dvidešimties* užduotį atlikusių dalyvių

Kodėl? Nebuvo lengva rasti, kur išrašyti sąskaitą; reikėjo įvertinti ir parinkti daug įvairių neaktualių reikšmių; klaidinanti prekių ir paslaugų įvedimo forma; klaidinantis pirkėjo paieškos laukas; naudotojai nebuvo užtikrinti sukurtos sąskaitos teisingumu.

Atlikimo sėkmė

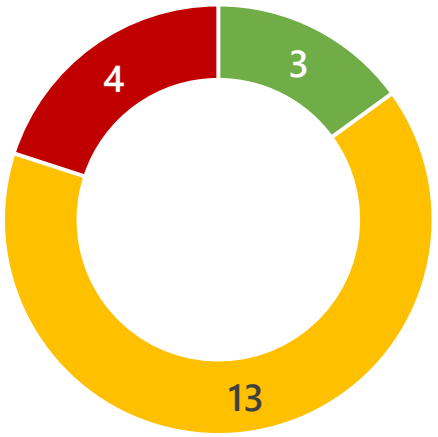

- Atlikta sklandžiai
- Atlikta su nesklandumais
- Neatlikta

Atlikimo laikas

8:00

Išrašydamas vieną sąskaitą faktūrą dalyvis vidutiniškai užtruko apie aštuonias minutes.

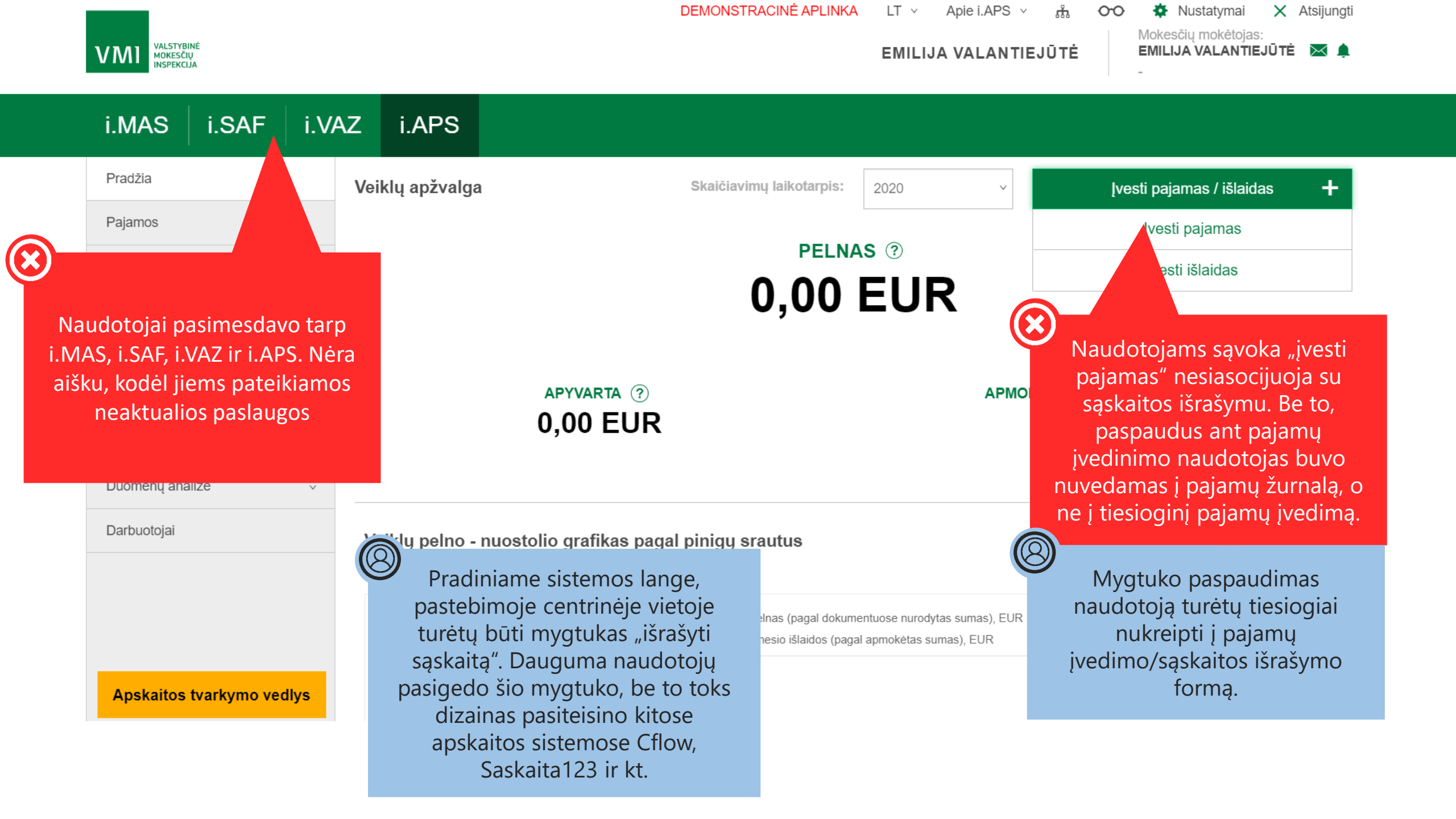

Naudotojai pasimesdavo tarp i.MAS, i.SAF, i.VAZ ir i.APS. Nėra aišku, kodėl jiems pateikiamos neaktualios paslaugos

Naudotojams sąvoka „įvesti pajamas“ nesiasocijuoja su sąskaitos išrašymu. Be to, paspaudus ant pajamų įvedinimo naudotojas buvo nuvedamas į pajamų žurnalą, o ne į tiesioginį pajamų įvedimą.

Pradiniame sistemos lange, pastebimoje centrinėje vietoje turėtų būti mygtukas „išrašyti sąskaitą“. Dauguma naudotojų pasigedo šio mygtuko, be to toks dizainas pasiteisino kitose apskaitos sistemose Cflow, Saskaita123 ir kt.

Mygtuko paspaudimas naudotoją turėtų tiesiogiai nukreipti į pajamų įvedimo/sąskaitos išrašymo formą.

Norėdami įvesti pajamas, naudotojai visų pirma turėjo suprasti, ką jie mato šiame ekrane. Tai užėmė laiko ir neatitiko jų lūkesčių. Prieš tai spaustas mygtukas turėjo nukreipti į tiesioginį pajamų įvedimą.

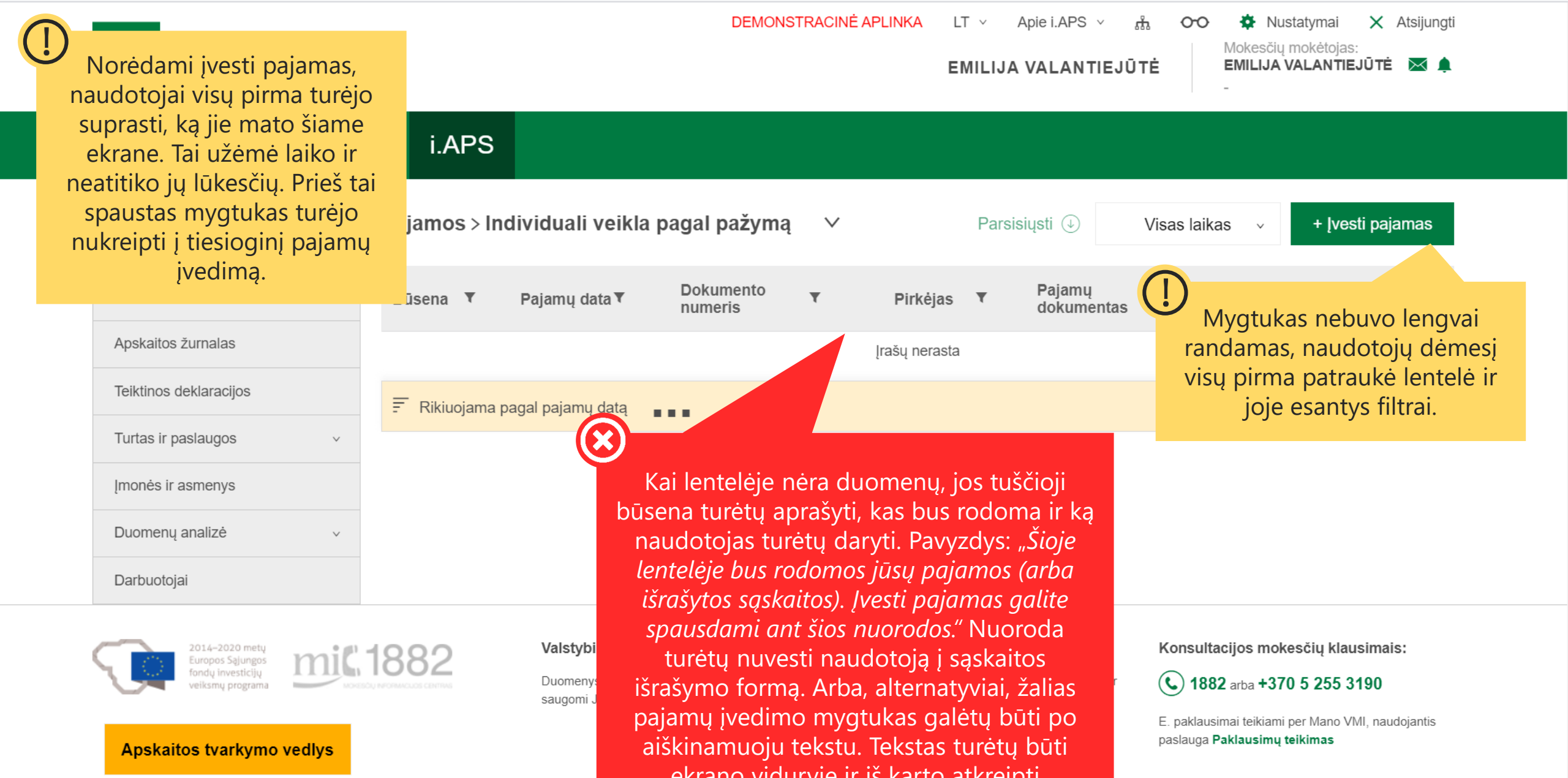

Mygtukas nebuvo lengvai randamas, naudotojų dėmesį visų pirma patraukė lentelė ir joje esantys filtrai.

Kai lentelėje nėra duomenų, jos tuščioji būsena turėtų aprašyti, kas bus rodoma ir ką naudotojas turėtų daryti. Pavyzdys: *„Šioje lentelėje bus rodomos jūsų pajamos (arba išrašytos sąskaitos). Įvesti pajamas galite spausdami ant šios nuorodos.“* Nuoroda turėtų nuvesti naudotoją į sąskaitos išrašymo formą. Arba, alternatyviai, žalias pajamų įvedimo mygtukas galėtų būti po aiškinamuoju tekstu. Tekstas turėtų būti ekrano viduryje ir iš karto atkreipti naudotojo dėmesį.

Pasiūlymas tuščiai lentelės būsenai

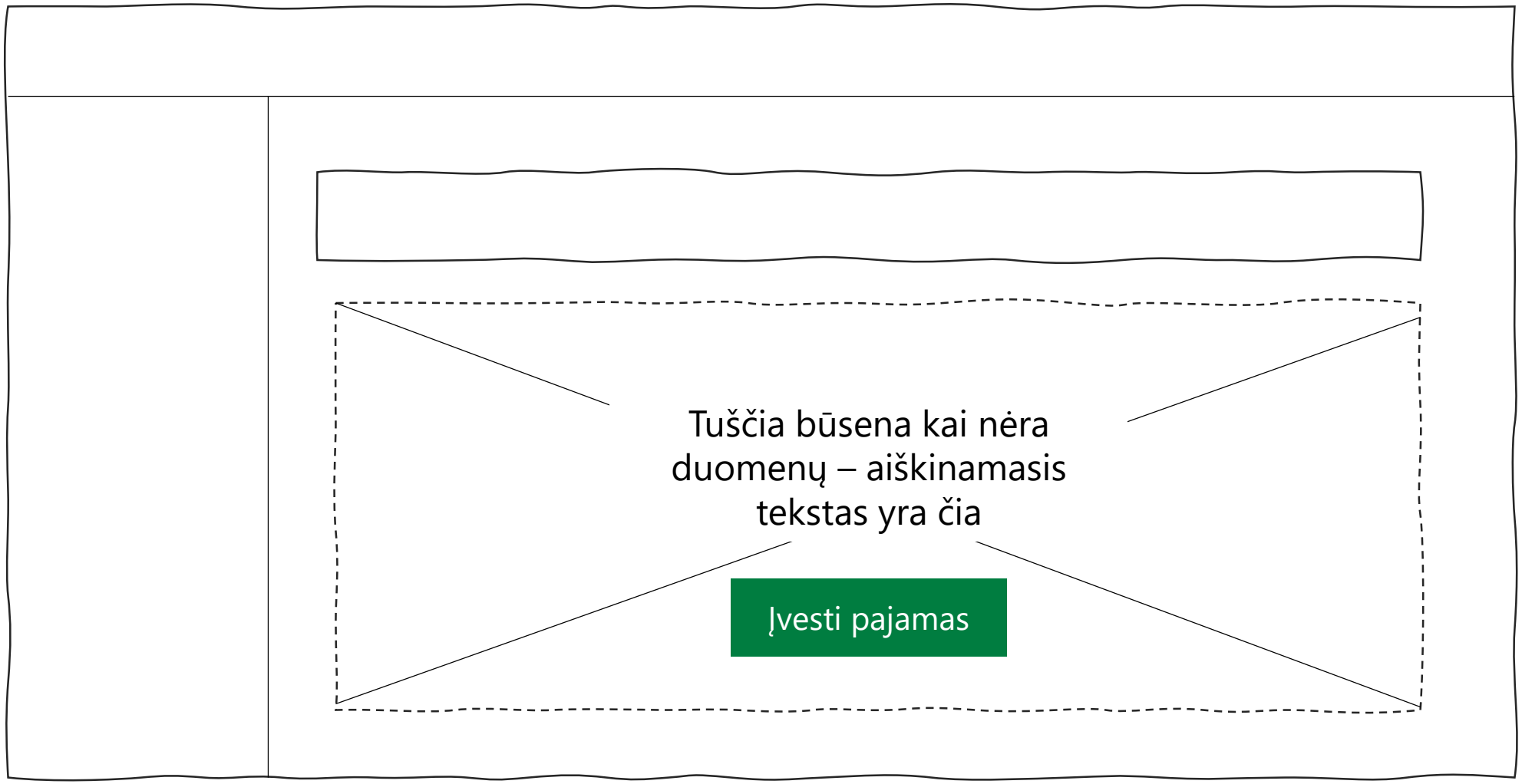

Pradžia
Pajamos
Išlaidos
Apskaitos žurnalas
Teiktinos deklaracijos
Turtas ir paslaugos
Įmonės ir asmenys
Duomenų analizė
Darbuotojai

Pajamų sąrašas

Pajamos > Individuali veikla pagal pažymą

Pasirinkite įvedamų pajamų dokumento tipą.

Sąskaita faktūra

Suminės kasos aparato pajamos

Kitos pajamos
Pajamos, kurioms nebuvo išrašytas joks teisės aktuose numatytas pardavimo dokumentas.

Sistema galėtų būti labiau individualizuota ir iš anksto paklausti, ar naudotojas naudoja kasos aparatą. Jeigu nenaudoja, tuomet atitinkamai neberodyti jam neaktualių laukelių.

Vienas dalyvis pasiūlė, kad, įkėlus turimą sąskaitą faktūrą, nuo jos duomenys į sistemą galėtų būti nuskaitomi automatiškai.

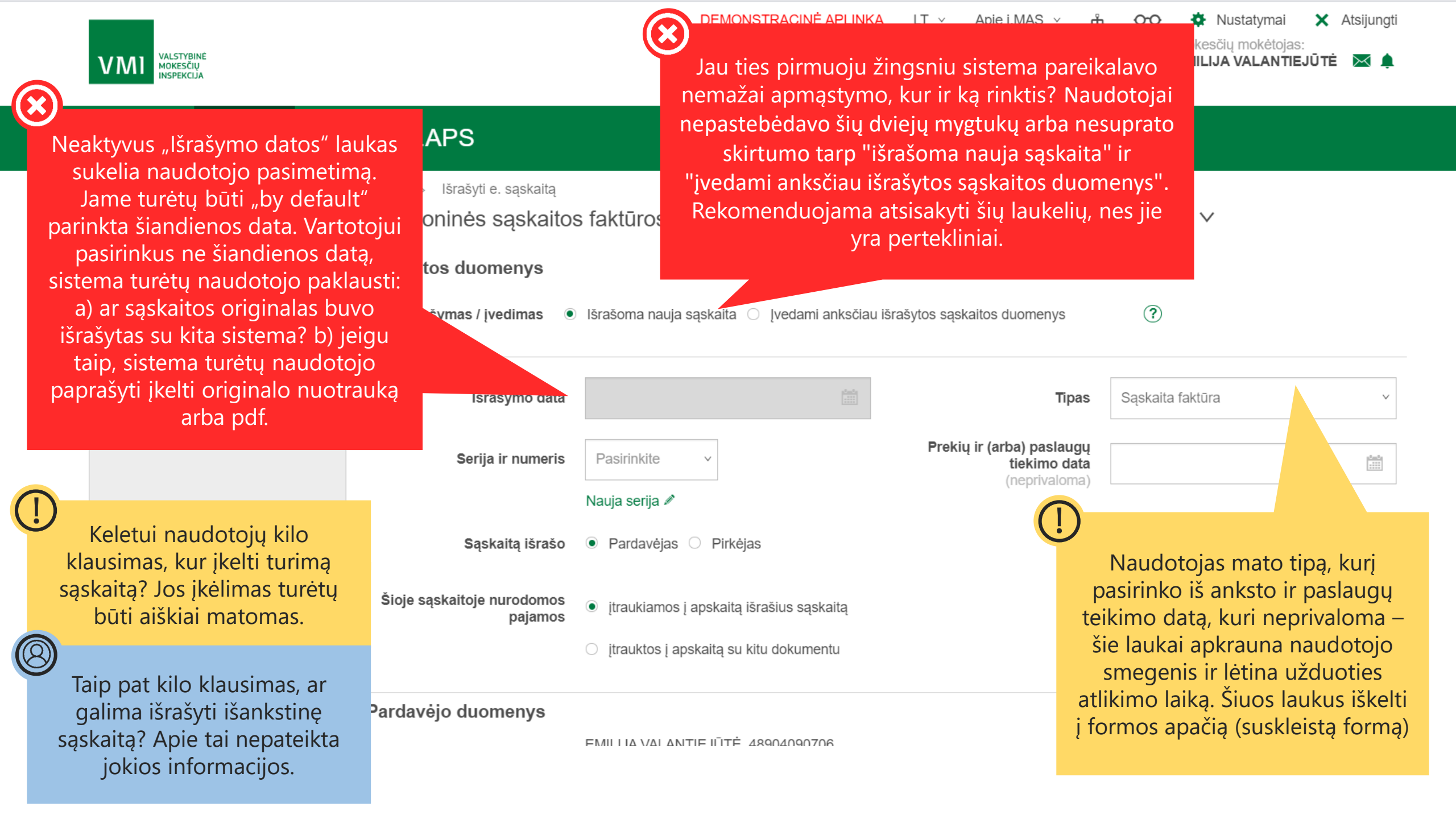

Jau ties pirmuoju žingsniu sistema pareikalavo nemažai apmąstymo, kur ir ką rinktis? Naudotojai nepastebėdavo šių dviejų mygtukų arba nesuprato skirtumo tarp "išrašoma nauja sąskaita" ir "įvedami anksčiau išrašytos sąskaitos duomenys". Rekomenduojama atsisakyti šių laukelių, nes jie yra pertekliniai.

Neaktyvus „Išrašymo datos“ laukas sukelia naudotojo pasimetimą. Jame turėtų būti „by default“ parinkta šiandienos data. Vartotojui pasirinkus ne šiandienos datą, sistema turėtų naudotojo paklausti: a) ar sąskaitos originalas buvo išrašytas su kita sistema? b) jeigu taip, sistema turėtų naudotojo paprašyti įkelti originalo nuotrauką arba pdf.

Keletui naudotojų kilo klausimas, kur įkelti turimą sąskaitą? Jos įkėlimas turėtų būti aiškiai matomas.

Taip pat kilo klausimas, ar galima išrašyti išankstinę sąskaitą? Apie tai nepateikta jokios informacijos.

Naudotojas mato tipą, kurį pasirinko iš anksto ir paslaugų teikimo datą, kuri neprivaloma – šie laukai apkrauna naudotojo smegenis ir lėtina užduoties atlikimo laiką. Šiuos laukus iškelti į formos apačią (suskleistą formą)

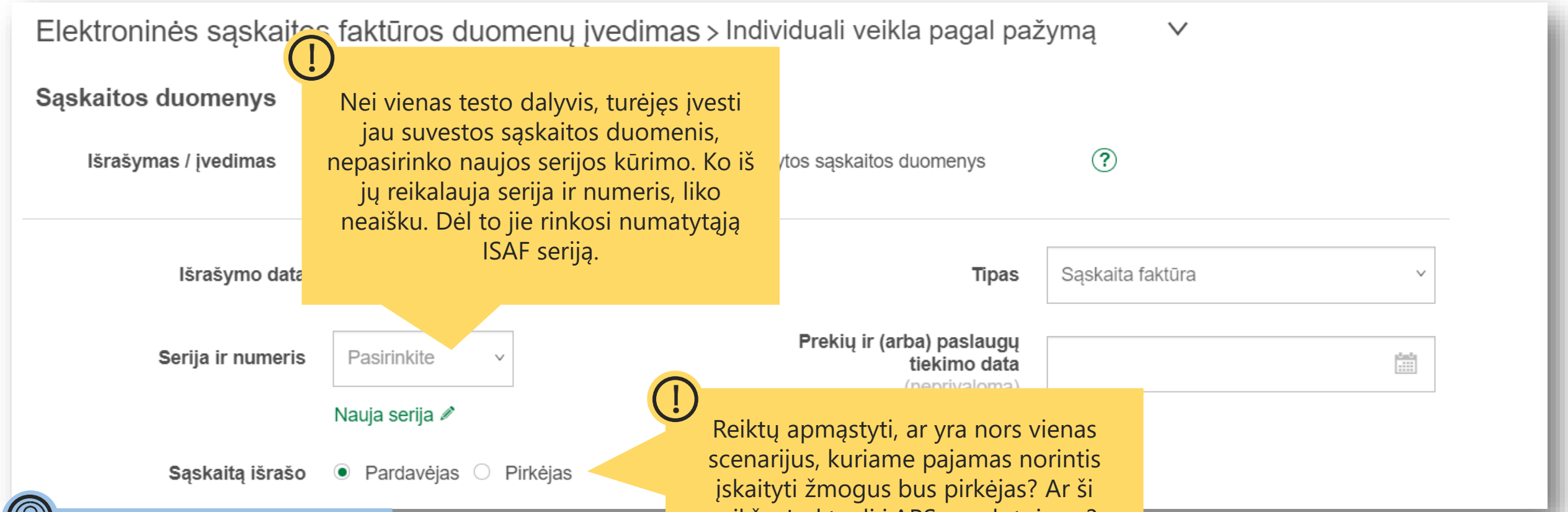

Nei vienas testo dalyvis, turėjęs įvesti jau suvestos sąskaitos duomenis, nepasirinko naujos serijos kūrimo. Ko iš jų reikalauja serija ir numeris, liko neaišku. Dėl to jie rinkosi numatytąją ISAF seriją.

Reiktų apmąstyti, ar yra nors vienas scenarijus, kuriame pajamas norintis įskaityti žmogus bus pirkėjas? Ar ši reikšmė aktuali i.APS naudotojams? Rekomenduotina šį langelį išimti iš formos arba perkelti į „kiti su sąskaita susiję duomenys“.

Naudotojams reiktų paaiškinimo, kuo serija skiriasi nuo numerio, bei ką reiškia sistemoje duodami serijų pasirinkimai

Pasirinkimas sukurti naują seriją taip pat nedavė naudotojams norimo paaiškinimo, kas yra serija ir kaip ją susikurti. Čia padėtų trumpas aiškinamasis tekstas, nurodantis kas tai yra, ir kokie yra formalūs reikalavimai serijoms (jeigu jų yra).

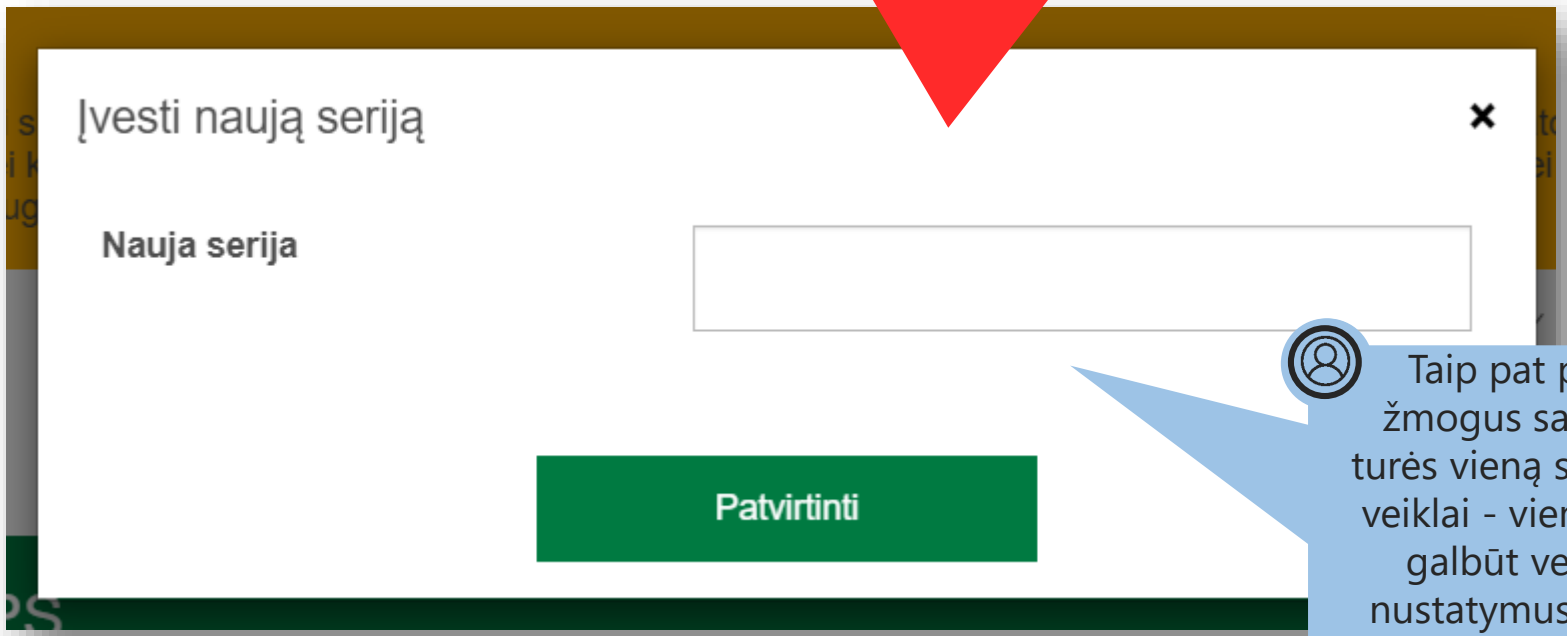

Taip pat prielaida būtų, kad žmogus savo vykdomai veiklai turės vieną sąskaitų serijai? Vienai veiklai - viena serija. Tokiu atveju galbūt vertėtų iškelti serijos nustatymus į pirminių apskaitos nustatymų vedlį. Pastarojo pasiūlymo pritaikomumą rekomenduojame išanalizuoti i.APS komandai.

Ši vieta taip pat nebuvo aiški testo dalyviams. Nepadėjo netgi ilgas paaiškinimas, dauguma tiesiog paliko, kaip yra. Pagal paaiškinimą naudotojams kilo klausimas – kam išrašinėti sąskaitą, jeigu jos jau įtrauktos kažkur į apskaitą?

Šioje sąskaitoje nurodomos pajamos

- (●) įtraukiamos į apskaitą išrašius sąskaitą
- ( ) įtrauktos į apskaitą su kitu dokumentu

i Nurodžius „įtrauktos į apskaitą su kitu dokumentu“, siekiant išvengti dvigubo tų pačių pajamų įtraukimo skaičiuojant mokesčius: (1) šios sąskaitos suma nebus įtraukta į apskaitos žurnalą; (2) nuo šios sąskaitos sumos nebus skaičiuojami jokie su pajamomis susiję mokesčiai.

Kadangi šito atvejo nebus kiekvienoj sąskaitoj, rekomenduojame jį nukelti į „kiti su sąskaita susiję duomenys“.

Naudotojas, pirmiausia, sistemoje turėtų pasirinkti, ar sąskaita yra išrašoma fiziniam ar juridiniam asmeniui (pastarosios legalistinės sąvokos turi būti pateiktos su paaiškinimais „žmonių kalba“). Pasirinkus „sąskaita fiziniam asmeniui“, sistema turėtų leisti įrašyti fizinio asmens duomenis ir paaiškinti naudotojui, jog šių duomenų įvedimas nėra privalomas. Pasirinkus „sąskaita juridiniam asmeniui“, sistema turėtų leisti rinktis iš įmonių žurnalo.

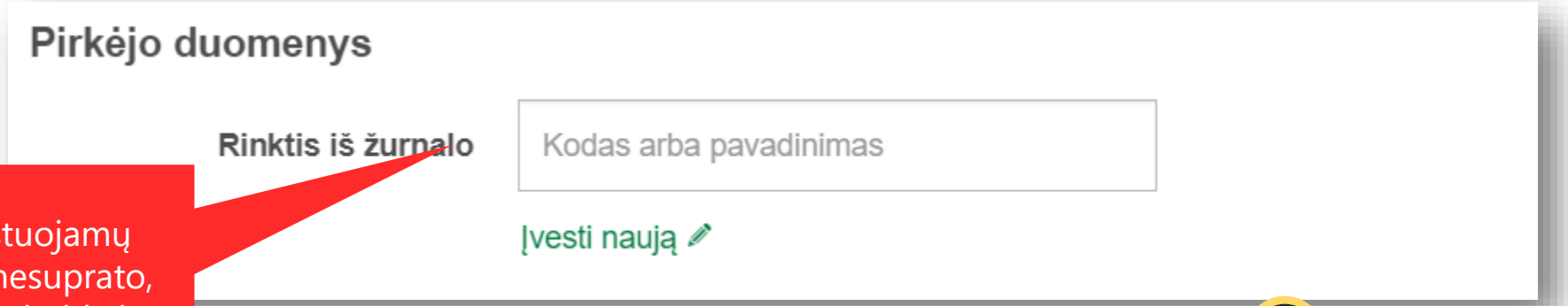

Nei vienas iš testuojamų i.APS naudotojų nesuprato, kaip teisingai įvesti pirkėjo duomenis.

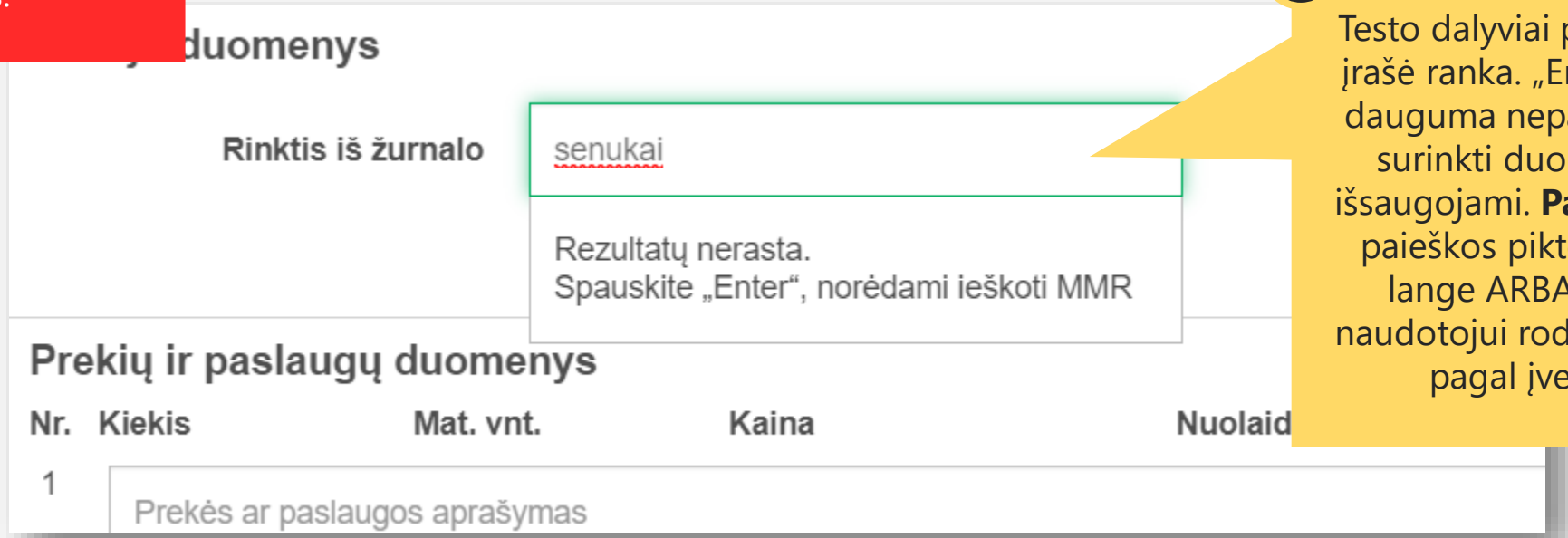

Testo dalyviai pirkėjo duomenis įrašė ranka. „Enter“ interakcijos dauguma nepanaudojo. Dėl to surinkti duomenys nebuvo išsaugojami. **Pasiūlymas:** rodyti paieškos piktogramą įvesties lange ARBA automatiškai naudotojui rodyti įmonių sąrašą pagal įvestas raides.

Pirkėjo duomenys

Sumažintos apimties forma

PVM mokėtojo kodas
(neprivaloma)

Pavadinimas / Vardas, pavardė
(neprivaloma)

Eglė Čeponytė

Mokesčių mokėtojas nerastas. Paieška atliekama tik pagal įmonių pavadinimus

Adresas
(neprivaloma)

Ieškokite adreso žurnale

Įvesti naują adresą

Kontaktinė informacija
(neprivaloma)

Banko sąskaitos Nr.
(neprivaloma)

Naudotojai pasimesdavo pamatę šį pranešimą. Testuojami dalyviai nežinojo, jog išrašant sąskaitą faktūra fiziniam asmeniui nėra būtina nurodyti pirkėjo asmeninių duomenų. Naudotojai bandė į paieškos lauką įvesti fizinio asmens vardą ir pavardę. Paspaudus „Enter“ gaunama klaida, kad paieška atliekama tik pagal įmonių pavadinimus.

Mokesčių mokėtojo paieška

senukai

Filtruoti

Ne lietuviškos įmonės galėtų būti rodomos sąrašo gale.

Pavadinimas	PVM kodas	
AS Kesko Senukai Estonia	9000896436	Pasirinkti >
Daugiabučio namo savininkų bendrija "Senukai"	160215414	Pasirinkti >
Daugiabučio namo savininkų bendrija "Senukai"	171713786	
Kesko Senukai Latvia	9000953809	
Sporto klubas "Kuršėnų senukai"	245791350	

Rodoma **1-5** iš **8**

< 1 2 >

Pagal šią paiešką kitame puslapyje naudotojas mato likusius tris pasirinkimus. Šiuo atveju likus daug ekrano ploto būtų galima parodyti visus mokesčių mokėtojus viename lange.

Ši antraščių eilutė įvardina antrosios eilutės laukus. Dėl to naudotojai buvo suklaidinti ir nežinojo, kur ką reikia įvesti. Nors dauguma gebėjo atlikti užduotį, čia suvesti duomenys buvo neteisingi.

Prekių ir paslaugų duomenys

Nr.	Kiekis	Mat. vnt.	Kaina	Nuolaida		Suma
1	Prekės ar paslaugos aprašymas					Prekės ar paslaugos kodas
	Kiekis	Mat. vnt.	Kaina	Nuolaida	%	Suma

Pridėti eilutę +

Bendra suma 0,00 EUR

Geroji formų dizaino praktika rodyti lauko antraštę virš jo, o aiškinamąjį tekstą palikti lauko viduje.

Čia dauguma dalyvių įrašė vienetą, nes nežinojo, ko forma iš jų reikalauja. Rekomenduotina turėti pilną lauko antraštę – Mato vienetas. Taip pat naudotojo pažintinio krūvio sumažinimui verta pateikti baigtinį matavimo vienetų sąrašą (angl. Drop down list).

Dauguma nežinojo, ką reiktų įvesti čia. Būtų verta pažymėti, kad laukas neprivalomas.

Prekių ir pa

Nr.	Kiekis			Nuolaida		Suma
1	Prekės ar paslaug		as			Prekės ar paslaugos kodas
	Kiekis	Mat. vnt.	Kaina	Nuolaida	%	Suma

Pridėti eilutę +

Bendra suma 0,00 EUR

Kai naudotojas yra PVM mokėtojas, galėtų būti pateikti paprasti paaiškinimai, kokio dydžio PVM tarifą naudoti.

Laukas neidentifikuoja, kad bus skaičiuojama automatiškai – atrodo kaip įvestie langelis. Dėl šios priežasties dauguma dalyvių norėjo įrašyti sumą ranka. Naudotojas neturėtų galėti redaguoti šio lauko.

Pilka spalva – sunkiau skaitosi, gali atrodyt kaip aiškinamasis tekstas, o ne jau įvestos vertės. Jau įvestos tikslios reikšmės turėtų būti ryškesnės spalvos šrifto.

Ši eilutės panaikinimo ikonėlė asocijuojasi su klaida. Rekomendacija – pakeisti ikoną į šiukšlinę (čia ir visoje sistemoje).

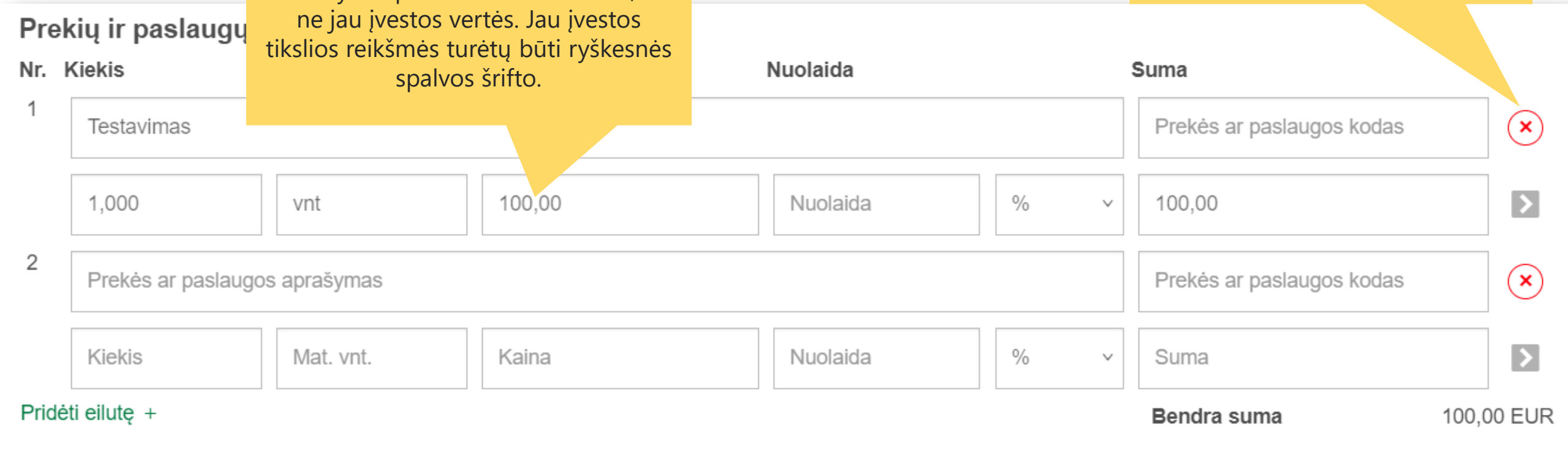

^ Papildomi duomenys

Kiti su sąskaita susiję duomenys

Kita informacija
(neprivaloma)

Avanso suma
(neprivaloma)

EUR

Avanso gavimo data
(neprivaloma)

Pajamos gautos užsienyje

Kasos aparatų kvitų duomenys
(neprivaloma)
Pridėti kvitą +

Papildomi dokumentai
(neprivaloma)
Pridėti papildomą dokumentą +

Sąskaitos įkėlimas nukeltas į nematomus papildomus duomenis. Naudotojai pasigedo šio funkcionalumo formos pradžioje.

Prekių ir paslaugų duomenys

Nr.	Kiekis	Mat. vnt.	Kaina	Nuolaida		Suma
1	Prekės ar paslaugos aprašymas					Prekės ar paslaugos kodas
	Kiekis	Mat. vnt.	Kaina	Nuolaida	%	Suma

Pridėti eilutę +

Bendra suma 0,00 EUR

Papildomi duomenys

Patvirtinti | Tikrinti | Išsaugoti kaip... | Uždaryti

Turėtų būti įtrauktas pasirinkimas - "siųsti el. paštu". Sistemoje turėtų būti sukurtas funkcionalumas, leidžiantis sąskaitą išsiųsti el. paštu.

Geroji modalinio dialogo dizaino praktika antraštėje rodyti tai, apie ką yra ši žinutė ir reaguoti į konkrečią situaciją. Šiuo atveju pavadinimas galėtų būti *„Mokėtojas nerastas mokesčių registre.“* Langas taip pat turėtų būti centruojamas ir rodomas ekrano viduryje.

Patvirtinimo langas naudotojui kalba apie i.SAF, nors jis ką tik naudojosi i.APS ir nežino, kas yra i.SAF.

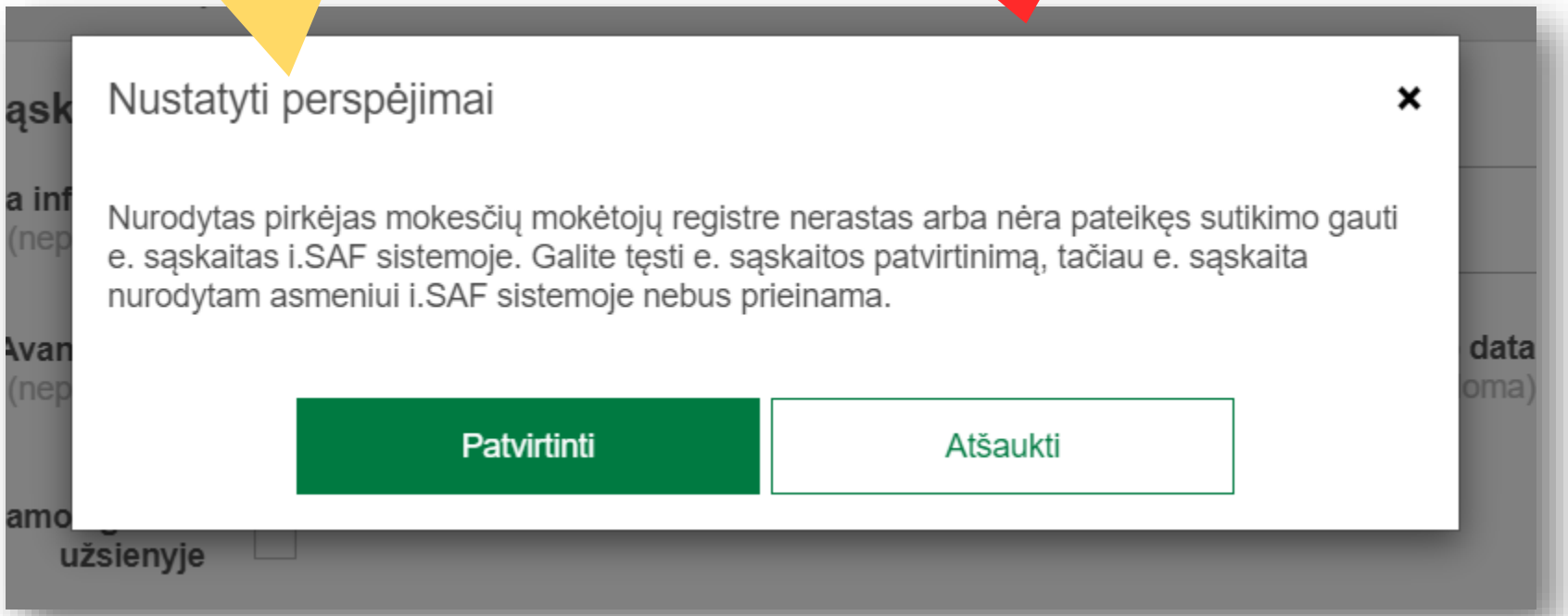

E. sąskaita faktūra Nr. ISAF00005 patvirtinta, tačiau pirkėjui nepateikta, kadangi pirkėjas nėra sutikęs gauti e. sąskaitas arba joks mokesčių mokėtojas pagal nurodytus duomenis nebuvo rastas.

Sąskaitos faktūros peržiūra

Išrašė: EMILIJA VALANTIEJŪTĖ 2020-01-02 19:04 Būsena: Patvirtinta

Individuali veikla pagal pažymą

Spausdinti | Eksportuoti PDF | Kiti veiksmai

Sąskaita faktūra Nr. ISAF-00005

Išrašymo data	2020-01-02
Šioje sąskaitoje nurodomos pajamos	įtraukiamos į apskaitą išrašius sąskaitą

PIRKĖJAS Eglė Čeponytė

PARDAVĖJAS EMILIJA VALANTIEJŪTĖ

Naudotojas mato žinutę, kad sąskaita patvirtinta (kodėl patvirtinta, o ne **sukurta?),** tačiau tuo pačiu metu gauna jau matytą įspėjimą, kad mokesčių mokėtojas nerastas. Žinutės išvaizda žalia reiškianti pozityvumą, tačiau jos tekstas tarsi su įspėjimu. Taip pat kartojama jau buvusi informacija. Naudotojas lieka pasimetęs.

Naudotojas turi perskaityti ir įvertinti daug jam nereikalingų nustatymų. Sąskaitos išrašymas/pajamų registravimas turėtų būti supaprastintas. Visi neprivalomi ir nereikalingi laukai galėtų būti iškeldinti į papildomus duomenis.

i.SAF > E. sąskaitų sąrašas > Sąskaitos faktūros peržiūra

Grįžti

E. sąskaita faktūra Nr. ISAF00005 patvirtinta, tačiau pirkėjui nepateikta, kadangi pirkėjas nėra sutikęs gauti e. sąskaitas arba joks mokesčių mokėtojas pagal nurodytus duomenis nebuvo rastas.

Sąskaitos faktūros peržiūra

Išrašė: EMILIJA VALANTIEJŪTĖ 2020-01-02 19:04 Būsena: Patvirtinta

Individuali veikla pagal pažymą

Spausdinti | Eksportuoti PDF | Kiti veiksmai

Prie veiksmų priskiriamos ikonos padėtų naudotojui greičiau atskirti reikiamus veiksmus. Naujos sąskaitos veiksmas galėtų būti iškeltas į priekį.

Sąskaita faktūra Nr. ISAF-00005

Išrašymo data	2020-01-02
Šioje sąskaitoje nurodomos pajamos	įtraukiamos į apskaitą išrašius sąskaitą

PIRKĖJAS	Eglė Čeponytė	**PARDAVĖJAS**	EMILIJA VALANTIEJŪTĖ
PVM mokėtojo kodas		**Kodas**	48904090706
Adresas		**Adresas**	Gluosnių g. 4, Adakavo k., 73444, Tauragės r. sav., Lietuva

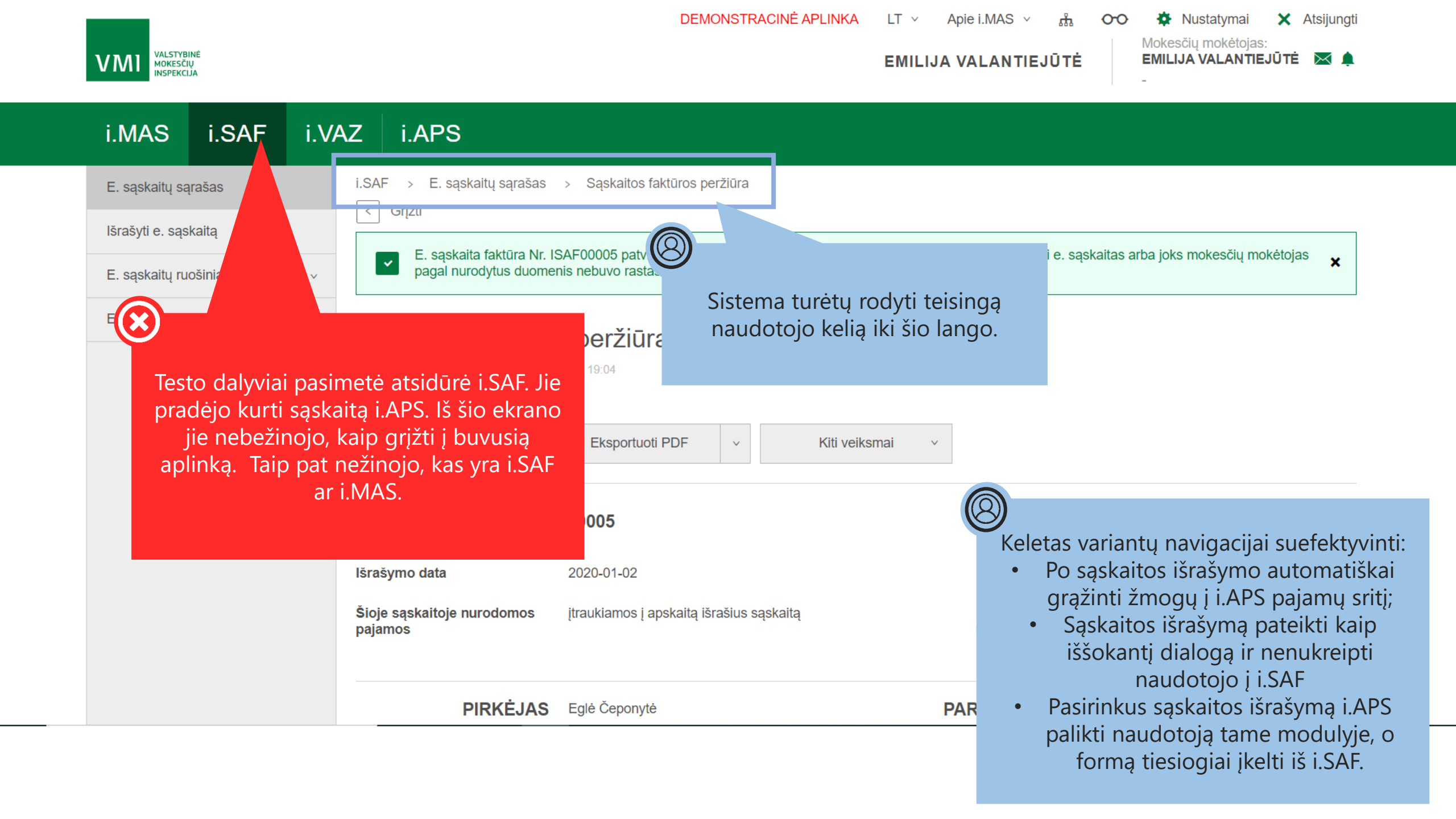
DEMONSTRACINĖ APLINKA
LT
Apie i.MAS
Nustatymai
Atsijungti
VMI
VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
EMILIJA VALANTIEJŪTĖ
Mokesčių mokėtojas:
EMILIJA VALANTIEJŪTĖ
i.MAS
i.SAF
i.VAZ
i.APS
E. sąskaitų sąrašas
Išrašyti e. sąskaitą
i.SAF > E. sąskaitų sąrašas > Sąskaitos faktūros peržiūra
Grįžti
E. sąskaita faktūra Nr. ISAF00005 patv
pagal nurodytus duomenis nebuvo rasta
i e. sąskaitas arba joks mokesčių mokėtojas
Eksportuoti PDF
Kiti veiksmai
Išrašymo data
2020-01-02
Šioje sąskaitoje nurodomos pajamos
įtraukiamos į apskaitą išrašius sąskaitą
PIRKĖJAS
Eglė Čeponytė
Testo dalyviai pasimetė atsidūrė i.SAF. Jie pradėjo kurti sąskaitą i.APS. Iš šio ekrano jie nebežinojo, kaip grįžti į buvusią aplinką. Taip pat nežinojo, kas yra i.SAF ar i.MAS.
Sistema turėtų rodyti teisingą naudotojo kelią iki šio lango.
Keletas variantų navigacijai suefektyvinti:
• Po sąskaitos išrašymo automatiškai grąžinti žmogų į i.APS pajamų sritį;
• Sąskaitos išrašymą pateikti kaip iššokantį dialogą ir nenukreipti naudotojo į i.SAF
• Pasirinkus sąskaitos išrašymą i.APS palikti naudotoją tame modulyje, o formą tiesiogiai įkelti iš i.SAF.

DEMONSTRACINĖ APLINKA | LT | Apie i.APS | Nustatymai | Atsijungti

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

EMILIJA VALANTIEJŪTĖ

Mokesčių mokėtojas:
EMILIJA VALANTIEJŪTĖ
-

i.MAS | i.SAF | i.VAZ | i.APS

- Pradžia
- Pajamos
- Išlaidos
- Apskaitos žurnalas
- Teiktinos deklaracijos
- Turtas ir paslaugos
- Įmonės ir asmenys
- Duomenų analizė
- Darbuotojai

Pajamos > Individuali veikla pagal pažymą

Parsisiųsti | Visas laikas | + Įvesti pajamas

Būsena	Pajamų data	Dokumento numeris	Pirkėjas	Pajamų dokumentas	Suma (EUR)	Skola (EUR)
Neapmokėta	2020-01-02	ISAF-00005	Eglė Čeponytė	Sąskaita faktūra	500,00	500,00
			Rodoma **1-1** iš **1**			
		ojama pagal pajamų datą			500.00	500.00

Daugumai naudotojų buvo sudėtinga surasti, kur registruoti sąskaitos apmokėjimą. Be to vartotojai tikėjosi, kad sąskaitoje fiksuojama apyvarta bus apmokestinama tik tuo atveju, jei sąskaita yra apmokėta, tačiau nebuvo dėl to tikri ir ieškojo informacijos i.APS. Deja, nerado.

Ar nebūtų verta iškelti dažniausiai pasitaikančių veiksmų į lentelę? i.e. Pažymėti, kad sąskaita apmokėta, jos spausdinimą etc.

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa

Apskaitos tvarkymo

ija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos kaupiami ir uridinio asmens kodas - 188659752

Konsultacijos mokesčių klausimais:

1882 arba +370 5 255 3190

E. paklausimai teikiami per Mano VMI, naudojantis paslauga **Paklausimų teikimas**

Pradžia
Pajamos
Išlaidos
Apskaitos žurnalas
Teiktinos deklaracijos
Turtas ir paslaugos
Įmonės ir asmenys
Duomenų analizė
Darbuotojai

Apskaitos tvarkymo vedlys

Pajamų sąrašas

Dokumento registravimo data: 2020-01-02 Individuali veikla pagal pažymą

Sąskaita faktūra Nr. ISAF-00005

Tipas: Sąskaita faktūra

Pirkėjo duomenys

Eglė Čeponytė

Ikonėlės padėtų naudotojui greičiau atskirti reikiamus veiksmus. Be to čia būtina įdėti „redagavimo“ bei „siųsti el. paštu“ mygtukus.

Prekės ir paslaugos

Eil. nr.	Aprašymas	Kiekis	Mat. vnt.	Kaina (EUR)	Nuolaida	Suma (EUR)
1	Testavimas	1	vnt	100		100,00
2	Ataskaitos rengimas	2	vnt	200		400,00

Bendra suma: 500,00 EUR

Neapmokėtas
Skola: 500,00 EUR

Nurodyti mokėjimą
Spausdinti
Savybės
Archyvuoti
Priskirti žymą

Demonstracinė i.APS versija

Tai yra demonstracinė virtualaus buhalterio i.APS versija. Ji s… …tomos vienodos dažniausiai vykdomos veiklos, kurios gali neatitikti Jūsų vykdomos ar planuojamos vykdyti veiklos. Jei k… …ei turite pastebėjimų ir siūlymų dėl i.APS programos, prašome jais pasidalinti adresu iaps.pasiulymai@vmi.lt. Daug…

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

Nustatymai | Atsijungti

…EJŪTĖ

Mokesčių mokėtojas: EMILIJA VALANTIEJŪTĖ

i.MAS | i.SAF | i.VAZ | i.APS

- Pradžia
- Pajamos
- Išlaidos
- Apskaitos žurnalas
- Teiktinos deklaracijos
- Turtas ir paslaugos
- Įmonės ir asmenys
- Duomenų analizė
- Darbuotojai
- **Apskaitos tvarkymo vedlys**

Nurodyti mokėjimą

Mokėjimo data

Nurodyti mokėjimą: 500,00

Įtrau…

Visose formose šiandienos diena galėtų būti nurodyta pagal nutylėjimą (by default). Tai supaprastintų naudotojo galvojimo laiką ir pasirinkimus.

< Pajamų sąrašas

Dokumento registravimo data: 2020-0…

Sąskaita faktūra Nr. I…

Tipas: Sąskaita faktūra

Pirkėjo duomenys

Eglė Čeponytė

Pardavėjo duomenys

EMILIJA VALANTIEJŪTĖ

Kodas: 48904090706

Gluosnių g. 4, Adakavo k., 73444, Tauragės r. sav., Lietuva

Prekės ir paslaugos

Eil. nr.	Aprašymas	Kiekis	Mat. vnt.	Kaina (EUR)	Nuolaida	Suma (EUR)
1	Testavimas	1	vnt	100		100,00
2	Ataskaitos rengimas	2	vnt	200		400,00

Neapmokėtas
Skola: 500,00 EUR

- Nurodyti mokėjimą
- Spausdinti
- Savybės
- Archyvuoti
- Priskirti žymą

DEMONSTRACINĖ APLINKA | LT | Apie i.APS | Nustatymai | Atsijungti

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

EMILIJA VALANTIEJŪTĖ

Mokesčių mokėtojas: EMILIJA VALANTIEJŪTĖ

i.MAS | i.SAF | i.VAZ | i.APS

- Pradžia
- Pajamos
- Įmonės ir asmenys
- Duomenų analizė
- Darbuotojai

Apskaitos tvarkymo vedlys

Žiūrint į ilgalaikę sistemos viziją rekomenduotume pergalvoti vizualų pajamų rodymą.

Veiklų apžvalga

Skaičiavimų laikotarpis: 2020

Įvesti pajamas / išlaidas +

PELNAS

500,00 EUR

APYVARTA

500,00 EUR

APMOKESTINAMOS PAJAMOS

350,00 EUR

Veiklų pelno - nuostolio grafikas pagal pinigų srautus

2020

- Mėnesio pelnas (pagal apmokėtas sumas), EUR
- Mėnesio pelnas (pagal dokumentuose nurodytas sumas), EUR
- Mėnesio pajamos (pagal apmokėtas sumas), EUR
- Mėnesio išlaidos (pagal apmokėtas sumas), EUR

200 EUR

i.VAZ funkcionalumo šioje demo aplinkoje nėra

Kol kas ši DEMO aplinka skirta tik iAPS funkcionalumo bandymams

Dalyvis nuklydęs į i.VAZ gavo šią klaidos žinutę. Gera praktika būtų palikti bendrą puslapio struktūrą ir arba parodyti šią žinutę tame lange, arba paspaudus ant i.VAZ galėtų būti išmetamas klaidos pranešimas. Arba išvis nerodyti navigacijoje.

4. Sąskaitos koregavimas

Dalyvių vertinimas

1.2

Vertinimą pateikė ***penki*** užduotį bandę atlikti dalyviai.

Kodėl? Dalyviai buvo nepatenkinti sistema, nes nerado „koreguoti sąskaitą“ mygtuko. Nei vienas dalyvis nežinojo/nesuprato, jog reikia išrašyti kreditinę sąskaitą

Atlikimo sėkmė

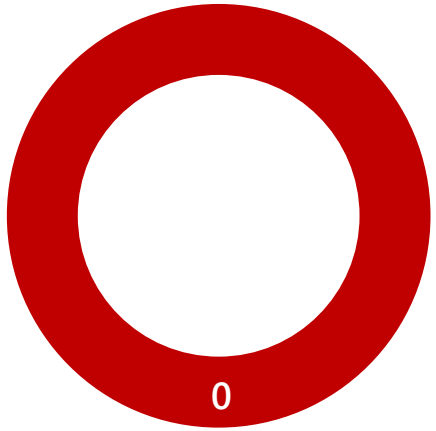

- Atlikta sklandžiai
- Atlikta su nesklandumais
- Neatlikta

Atlikimo laikas

–

Nei vienas testo dalyvis neatliko užduoties iki galo.

Pradžia
Pajamos
Išlaidos
Apskaitos žurnalas
Teiktinos deklaracijos
Turtas ir paslaugos
Įmonės ir asmenys
Duomenų analizė
Darbuotojai

Apskaitos tvarkymo vedlys

Pajamų sąrašas

Dokumento registravimo data: 2020-01-02 Individuali

Sąskaita faktūra Nr. ISAF-00005

Tipas: Sąskaita faktūra

Pirkėjo duomenys

Eglė Čeponytė

Nei vienas dalyvis neatlikto šios užduoties. Būtina šį funkcionalumą keisti iš esmės. Visi naudotojai atsidarę sąskaitą-faktūrą ieškojo mygtukų „redaguoti“ arba „naikinti/ištrinti“.

Neapmokėtas
Skola: 500,00 EUR

Nurodyti mokėjimą
Spausdinti
Savybės
Archyvuoti
Priskirti žymą

Prekės ir paslaugos

Eil. nr.	Aprašymas	Kiekis	Mat. vnt.	Kaina (EUR)	Nuolaida	Suma (EUR)
1	Testavimas	1	vnt	100		100,00
2	Ataskaitos rengimas	2	vnt	200		400,00

Bendra suma: 500,00 EUR

5. Išlaidų suvedimas

Dalyvių vertinimas

3.6

Vertinimas pateiktas *penkiolika* užduotį bandžiusių atlikusių dalyvių

Kodėl? Rodomi ne visiems reikalingi su išlaidų įvedimu susiję duomenys; naudotojams buvo sunku atskirti, kurie laukai nėra privalomi (užrašas – neprivaloma – sunkiai pastebimas); nei vienas iš dalyvių nesuprato, kaip teisingai naudotis pirkėjo duomenų įvedimo funkcija.

Atlikimo sėkmė

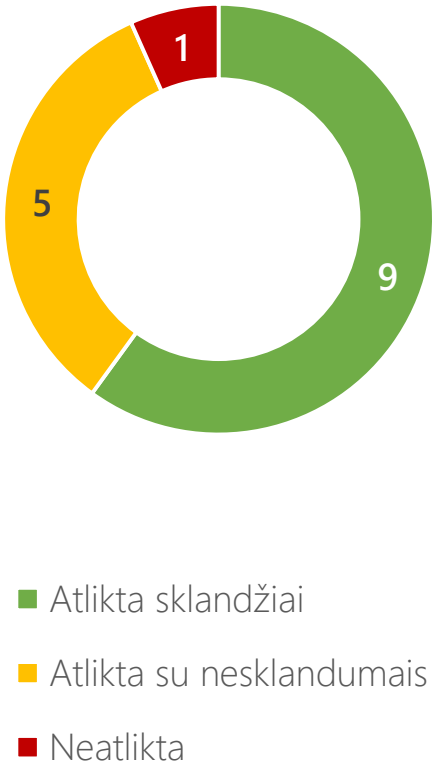

Atlikimo laikas

3:00

Suvesdamas vieną patirtą išlaidą dalyvis vidutiniškai užtruko tris minutes penkiolika sekundžių.

DEMONSTRACINĖ APLINKA LT Apie i.APS Nustatymai Atsijungti

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

EMILIJA VALANTIEJŪTĖ

Mokesčių mokėtojas:
EMILIJA VALANTIEJŪTĖ
-

Dalyvio klausimas – ar galima suvesti išlaidas į ateitį?

dividuali veikla pagal pažymą

Parsisiųsti Visas laikas + Įvesti išlaidas

- Išlaidos
- Apskaitos žurnalas
- Teiktinos deklaracijos
- Turtas ir paslaugos
- Įmonės ir asmenys
- Duomenų analizė
- Darbuotojai

Būsena	Išlaidų data	Pardavėjas	Išlaidų aprašymas	Atskaitymai	Suma (EUR)	Skola (EUR)
Įrašų nerasta						

Rikiuojama pagal išlaidų datą

Reikėtų geriau apibrėžti lentelės būseną, kai nėra duomenų. Žiūrėti ankstesnį pasiūlymą.

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa

mi 1882 MOKESČIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

Apskaitos tvarkymo vedlys

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

Duomenys apie Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre. Juridinio asmens kodas - 188659752

Konsultacijos mokesčių klausimais:

1882 arba +370 5 255 3190

E. paklausimai teikiami per Mano VMI, naudojantis paslauga **Paklausimų teikimas**

Pradžia
Pajamos
Išlaidos
Apskaitos žurnalas
Teiktinos deklaracijos
Turtas ir paslaugos
Įmonės ir asmenys
Duomenų analizė
Darbuotojai

Apskaitos tvarkymo vedlys

Išlaidų sąrašas

Išlaidų tipo pasirinkimas > Individuali veikla pagal pažymą

Pasirinkite įvedamų išlaidų tipą

Prekių, medžiagų, žaliavų, detalių įsigijimas
Prekės, medžiagos, žaliavos ar detalės, reikalingos individualios veiklos prekėms pagaminti ar paslaugoms teikti. Pagal šio tipo išlaidas vertinama neparduotų prekių ir nesunaudotų medžiagų, žaliavų ar detalių vertė mokestinio laikotarpio pabaigoje (atliekant inventorizaciją).

Nuomos, eksploatavimo, remonto išlaidos

Degalų, telefono, kompiuterinių programų išlaidos

Trumpalaikio turto įsigijimas

Komandiruotės išlaidos

Daliai naudotojų nebuvo aišku, kokias išlaidas galima priskirti prie leidžiamų atskaitymų pagal jų IV tipą. Galbūt reiktų pateikti populiariausioms IV tipinių leidžiamų atskaitymų sąrašus. PVZ.: esate pavežėjas? Jums pateikiamas šiai veiklai tipinių leidžiamų atskaitymų pavyzdžiai. Jei turite daugiau klausimų, skambinkite VMI *tel. nr.*

i.MAS | i.SAF | i.VAZ | i.APS

- Pradžia
- Pajamos
- Išlaidos
- Apskaitos žurnalas
- Teiktinos deklaracijos
- Turtas ir paslaugos
- Įmonės ir asmenys
- Duomenų analizė
- Darbuotojai

< Išlaidų įvedimas

Pirkimo dokumento duomenų įvedimas > Individuali veikla pagal pažymą

Vykdant individualią veiklą, patirtos išlaidos ne visais atvejais, kuriais leidžiama sumažinti apmokestinamąsias pajamas, gali būti priskiriamos leidžiamiems atskaitymams. Siekiant nustatyti, ar tam tikros išlaidos gali būti laikomos leidžiamais atskaitymais, išlaidas reikalinga priskirti konkrečiam tipui (toliau).

Išlaidų tipas — Degalų, telefono, kompiuterinių programų išlaidos

Išlaidų patyrimo data

Turimas pirkimą įrodantis dokumentas — Taip / Ne

Pirkimo dokumento tipas — Sąskaita faktūra

Pirkimo dokumento Nr.

Pagal nutylėjimą turėtų būti rodoma šiandienos data, kurią naudotojas galėtų pakeisti.

Tiek sąskaita, tiek kasos čekis (galbūt ir kiti dokumentai) turi apibrėžtą formatą. Įvedimo palengvinimui šis laukas turėtų būti pritaitytas pagal pirkimo dokumento tipo numerio reikalavimus

Pardavėjo duomenys

Rinktis iš žurnalo

viada

Rezultatų nerasta.
Spauskite „Enter“, norėdami ieškoti MMR

Tie patys komentarai kaip ir su pajamų įvedimu. Ir ką reiškia MMR? Reikalingas paaiškinimas.

Vietoj funkcijos „Enter“ rodyti automatiškai atsirandantį sąrašą, kuris rodytų visus rezultatus pagal naudotojo įvestą frazę. ARBA šalia rodyti paieškos ikonėlę ir taip identifikuoti paieškos interakciją.

Išla

Dauguma dalyvių klausė ar suma yra vedama su Pridėtinės Vertės Mokesčiu (PVM)?

Išlai

Išlaidų suma (EUR)

Apmokėta išlaidų suma (EUR)

Jeigu naudotojas pasirenka išlaidas pagal kasos kvitą, jos bus visados apmokėtos. Šito lauko galima nerodyti.

Žemės ūkio išlaidos

Dauguma žmonių suvedė šiuos duomenis, nors jie ir neprivalomi.

Įsigytų prekių ir paslaugų duomenys (neprivaloma)

Čia galite įvesti įsigytų prekių pavadinimus, kiekius ir jų įsigijimo kainas (savikainą), jei norite įsigytomis prekėmis papildyti savo atsargų sąrašą. Įsigijimo kainų suma nebūtinai turi sutapti su suma, nurodyta lauke „Išlaidų suma (EUR)“. Skaičiuojant apmokestinamų pajamų sumas vertinama tik lauke „Išlaidų suma (EUR)“ nurodyta suma.

Nr.	Prekės ar paslaugos aprašymas	t.)
1	Prekės ar paslaugos aprašymas	

Pridėti eilutę +

Šie paslaugų duomenys galėtų būti suskleisti arba išvis nerodomi žmonėms, kurie nenaudoja atsargų sąrašų, nes tai neaktualu jų vykdomai veiklai.

6. Pirminių nustatymų suvedimas

Dalyvių vertinimas

3.3

Vertinimą pateikė *keturi* užduotį atlikę dalyviai.

Kodėl? Reikia parinkti nustatymus, kurie neaktualūs žmogaus vykdomai veiklai; per daug sudėtingo aiškinamojo teksto.

Atlikimo sėkmė

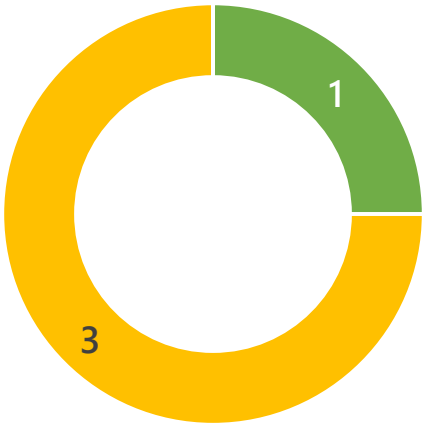

- Atlikta sklandžiai
- Atlikta su nesklandumais

Atlikimo laikas

9:15

Parinkdamas pirminius apskaitos nustatymus dalyvis vidutiniškai užtruko devynias minutes penkiolika sekundžių.

Nuotolinių apskaitos paslaugų smulkiajam verslui posistemis — i.APS — skirtas elektroninėms supaprastintos apskaitos tvarkymo paslaugoms smulkiam verslui suteikti (gyventojams, vykdantiems individualią veiklą su verslo liudijimu ar pagal pažymą).

Individualios veiklos duomenys

Individualios veiklos vykdytojas

EMILIJA VALANTIEJŪTĖ
-
Adresas: Gluosnių g. 4, Adakavo k., 73444, Tauragės r. sav., Lietuva

Individuali veikla pagal pažymą

EVRK kodas	Veiklos pavadinimas	Veiklos vykdymo pradžia
47.9	Mažmeninė prekyba ne parduotuvėse, kioskuose ar prekyvietėse	2015-01-01
49.32	Taksi veikla	2018-09-19
69.10	Teisinė veikla	2018-12-15

Registruoti individualią veiklą pagal pažymą >

Teikti prašymą išduoti verslo liudijimą >

Tęsti

i.MAS | i.SAF | i.VAZ | i.APS

1 Individualios veiklos duomenys
2 Sąrašų tvarkymas
3 Ilgalaikio turto priskyrimas veiklai
4 Apskaitos nustatymai
5 Pradinių apskaitos duomenų

i.APS galite tvarkyti savo atsargų ir paslaugų, klientų ir partnerių sąrašus. Pasirinkite šių sąrašų naudojimo nustatymus ir, jei norite, im
įvesti ir tiesiogiai portale, ir vėliau.

Šis žingsnis turėtų būti rodomas TIK asmenims, kurie vykdo prekybinę veiklą.

Sąrašų tvarkymas

Sąrašų naudojimo nustatymai

Perkant ir parduodant automatiškai atnaujinti atsargų kiekius atsargų sąraše — Taip / Ne

Jei pažymėsite „Taip“, tai sistema pirkimo dokumente (pvz., sąskaitoje faktūroje) įvestų įsigytų atsargų kiekiu padidins likutį atsargų sąraše, o pajamų dokumente (pvz., sąskaitoje faktūroje) įvestų parduotų atsargų kiekiu sumažins likutį atsargų sąraše.

Atsargų ir paslaugų, klientų ir partnerių sąrašų duomenų importas
Duomenims importuoti naudokite toliau pateiktą excel šabloną. Šablonas yra iš dviejų lapų, užpildykite tuos duomenis, kurie Jums reikalingi apskaitoje.
Lapų, kuriuose nėra įrašytų duomenų, ištrinti nereikia. Norėdami importuoti:

1. Parsisiųskite ir užpildykite Excel šabloną:

   Atsisiųsti Excel šabloną >

2. Įkelkite užpildytą Excel šabloną:

Šiame puslapyje pateikta labai daug neaiškiai parašytos ir sunkiai suprantamos informacijos. Kai kuri informacija perteklinė ir turėtų būti panaikintas.

i.MAS | i.SAF | i.VAZ | i.APS

1 Individualios veiklos duomenys
2 Sąrašų tvarkymas
3 Ilgalaikio turto priskyrimas veiklai
4 Apskaitos nustatymai

Būtų verta patikslinti aiškinamąjį tekstą. Taip pat nurodyti, kaip atsiranda šis turto sąrašas.

Ilgalaikio turto priskyrimas veiklai

Jei norima priskirti ilgalaikį turtą vykdomai individualiai veiklai, pirmiausiai apie šio turto naudojimą reikia pranešti Valstybinei mokesčių inspekc
pasirinkus šią nuorodą.

Lengvųjų automobilių įsigijimo išlaidos leidžiamiems atskaitymams gali būti priskirtos tik tais atvejais, kai lengvieji automobiliai yra naudojami tik transporto paslaugoms arba vairavimo mokymo paslaugoms teikti ir (arba) nuomoti.

Toliau sąraše pateikiami visi ilgalaikio turto, apie kurio naudojimą veikloje yra pranešta, įrašai. Paspaudus eilutę, atidarytoje formoje aktualus turtas priskiriamas vykdomai veiklai.

Būsena	Turto rūšis	Naudojimo pradžia (pagal FR0457)	Naudojimo pabaiga (pagal FR0457)	Nusidėvėjimo išlaidų skaičiavimo pradžia	Nusidėvėjimo išlaidų skaičiavimo pabaiga	Esama likutinė vertė (EUR)
Neatskaitomas	Gyvenamieji namai (butai)	2015-01-01				
Neatskaitomas	Kiti pastatai	2016-04-12				
Neatskaitomas	Baldai ir inventorius	2016-11-01				
Neatskaitomas	Mobiliojo ryšio priemonės	2016-04-01				
Neatskaitomas	Lengvieji automobiliai, naudojami trumpalaikės automobilių nuomos veiklai, vairavimo mokymo ar transporto paslaugoms teikti - ne senesni kaip 5 metų	2018-09-19				
Neatskaitomas	Kiti lengvieji automobiliai - ne senesni kaip 5 metų	2018-09-19				

Verta rodyti turtą, kuris aktualus asmens vykdomai veiklai.

i.MAS | i.SAF | i.VAZ | i.APS

1 Individualios veiklos duomenys
2 Sąrašų tvarkymas
3 Ilgalaikio turto priskyrimas veiklai
4 Apskaitos nustatymai
5 Pradinių apskaitos duomenų įvedimas

Apskaitos nustatymai

☐ Taikyti atskaitymų metodą 30 proc. nuo pajamų

ℹ 30 proc. nuo pajamų atskaitymo metodas — vietoj patirtų išlaidų leidžiamais atskaitymais pripažįstama suma, lygi 30 procentų gautų (uždirbtų) individualios veiklos pajamų. Šio atskaitymo metodo negalima taikyti, kai yra gauta individualios veiklos pajamų iš darbdavio.

Faktinių išlaidų atskaitymo metodas — pajamų ir išlaidų žurnale fiksuojamos faktiškai patirtos leidžiamiems atskaitymams priskiriamos išlaidos.

Taikomas apskaitos principas

◉ Pinigų ○ Kaupimo

ℹ Kaupimo apskaitos principas — pajamos registruojamos tada, kai jos uždirbamos, o sąnaudos – jų susidarymo metu, neatsižvelgiant į pinigų gavimo ar išmokėjimo momentą, pvz., prekių pardavimo pajamos pripažįstamos uždirbtos tada, kai prekės yra parduotos, o pajamos už paslaugas laikomos uždirbtos, kai paslaugos arba darbai yra atlikti. Šis principas taikomas, jeigu individualios veiklos vykdytojas yra **PVM mokėtojas** arba savo veiklai yra **priskyręs ilgalaikį turtą**. Pradėjus taikyti kaupimo principą, jis taikomas iki veiklos vykdymo pabaigos.

Pinigų apskaitos principas — pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu, o išlaidos priskiriamos patyrimo (bet ne apmokėjimo) metu.

Tas pats apskaitos principas taikomas visoms vykdomoms veikloms.

Grįžti | Išsaugoti ir tęsti

Kaupimo apskaitos principas turi aiškiai apibrėžtas sąlygas. Jeigu asmuo vykdantis veiklą neatitinka šių sąlygų, jis neturėtų galėti rinktis šio nustatymo. Visgi paaiškinimą apie šiuos principus verta turėti. Paaiškinimas turėtų būti trumpesnis ir lengviau suprantamas asmenims, kurie neturi gilių apskaitos žinių

Pradinių apskaitos duomenų įvedimas

Įveskite per paskutinius 12 mėn. vykdant individualią veiklą gautų pajamų bei, jei reikalinga, patirtų išlaidų sumas. Įvesti finansiniai duomenys bus naudojami skaičiuojant individualios veiklos mokesčius.

Į nors mėnesį pajamų negavote ar nepatyrėte išlaidų, šiam mėnesiui atitinkamame stulpelyje nurodykite „0“. Paskutinių 12 mėnesių pajamų ra viršijama tapimo PVM mokėtoju riba (t. y. ar per paskutiniuosius 12 mėn. pajamos neviršijo 45 000 eurų ribos). Einamųjų mokestinio laikotarpio ma ne i.APS, individualios veiklos pajamų duomenys naudojami mokestinio laikotarpio preliminariai metinei pajamų mokesčio deklaracijai užpildyti

s veiklos nustatymų skiltyje.

Individuali veikla pagal pažymą

	Pajamos (EUR)	Išlaidos (EUR)
2020 Sausis		
2019 Gruodis		
2019 Lapkritis		

Sudėtinga naviguoti tarp laukelių, neveikia klaviatūros rodyklės „į viršų/apačią“.

Naudotojui pateikiama daug ir perteklinio teksto. Tekstas turėtų būti sukonkretintas ir supaprastintas.

7. Nustatymų pakeitimas

Dalyvių vertinimas

2.3

Vertinimą pateikė *keturi* užduotį turėję atlikti dalyviai.

Kodėl? Nei vienas naudotojas nesuprato, jog norint pasirinkti 30% išlaidų apskaitos metodą reikia eiti į "nustatymus". Visi šio funkcionalumo ieškojo prie "išlaidų".

Atlikimo sėkmė

Atlikimo laikas

2:30

Užduotį atlikęs dalyvis nustatymų pakeitimui vidutiniškai praleido dvi su puse minutės.

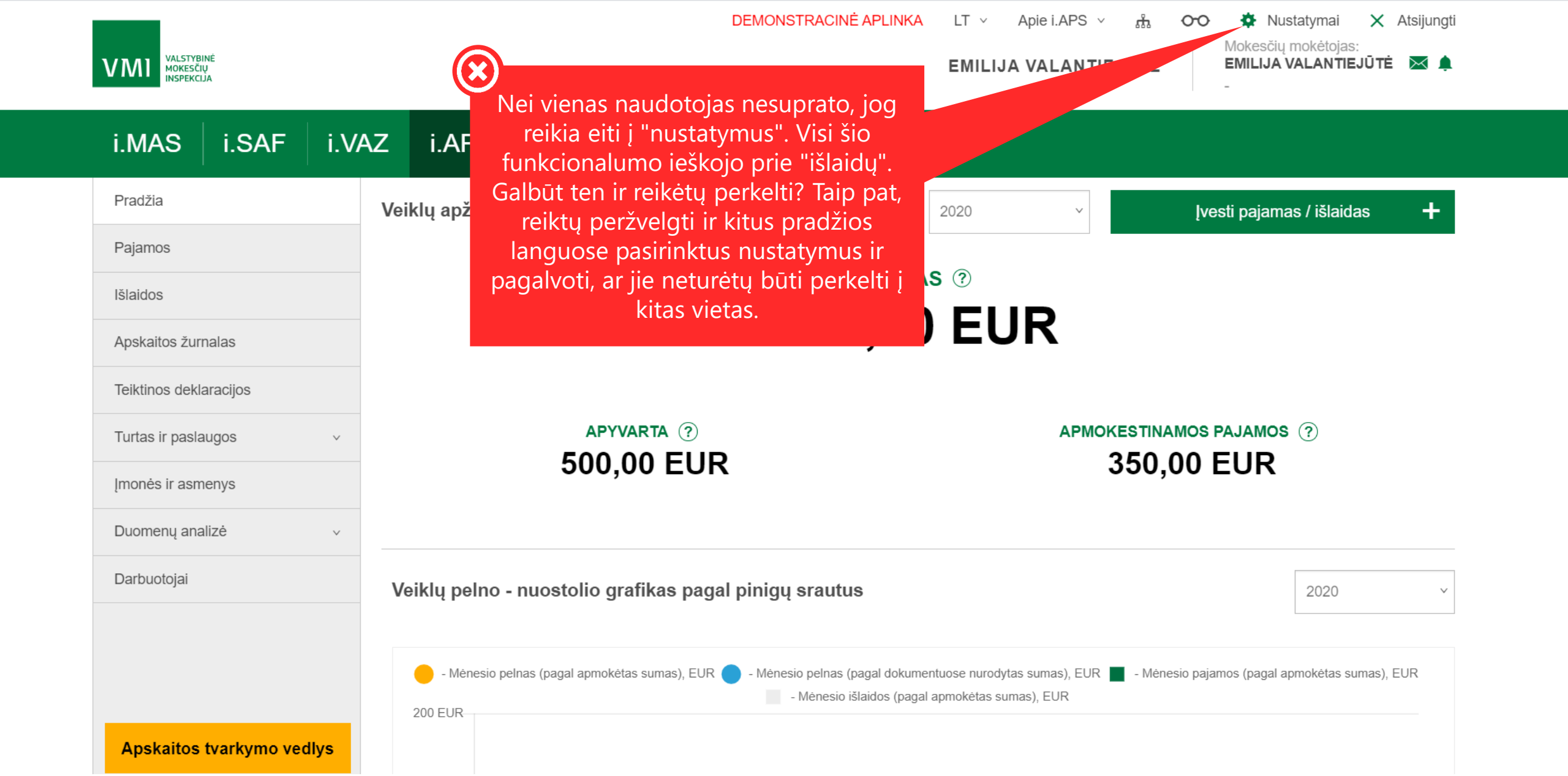

Nei vienas naudotojas nesuprato, jog reikia eiti į "nustatymus". Visi šio funkcionalumo ieškojo prie "išlaidų". Galbūt ten ir reikėtų perkelti? Taip pat, reiktų peržvelgti ir kitus pradžios languose pasirinktus nustatymus ir pagalvoti, ar jie neturėtų būti perkelti į kitas vietas.

8. Turto priskyrimas atskaitymams

Dalyvių vertinimas

2.8

Vertinimą pateikė *keturi* užduotį turėję atlikti dalyviai.

Kodėl? Nebuvo paprasti rasti, kur priskirti turtą leidžiamiems atskaitymams; dalyviai turėjo mažai su tuo susijusių žinių, dėl to buvo sunku suprasti, ką konkrečiai reikia atlikti; trūko paaiškinimo, kaip skaičiuojamas nusidėvėjimas.

Atlikimo sėkmė

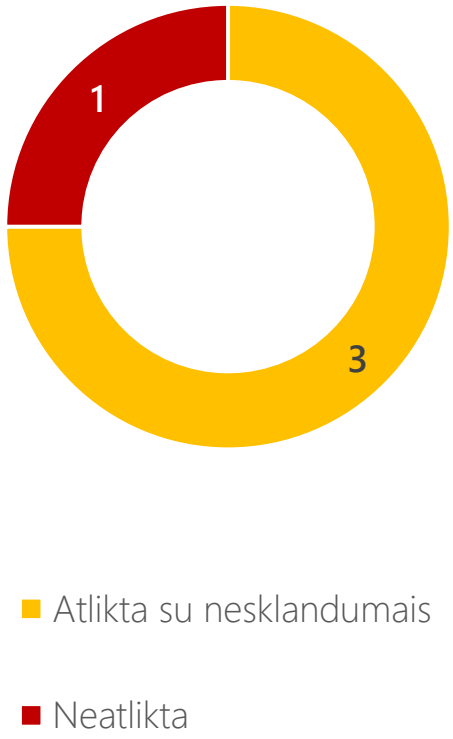

Atlikimo laikas

8:00

Prisikirdamas turtą prie leidžiamų atskaitymų dalyvis vidutiniškai užtruko aštuonias minutes.

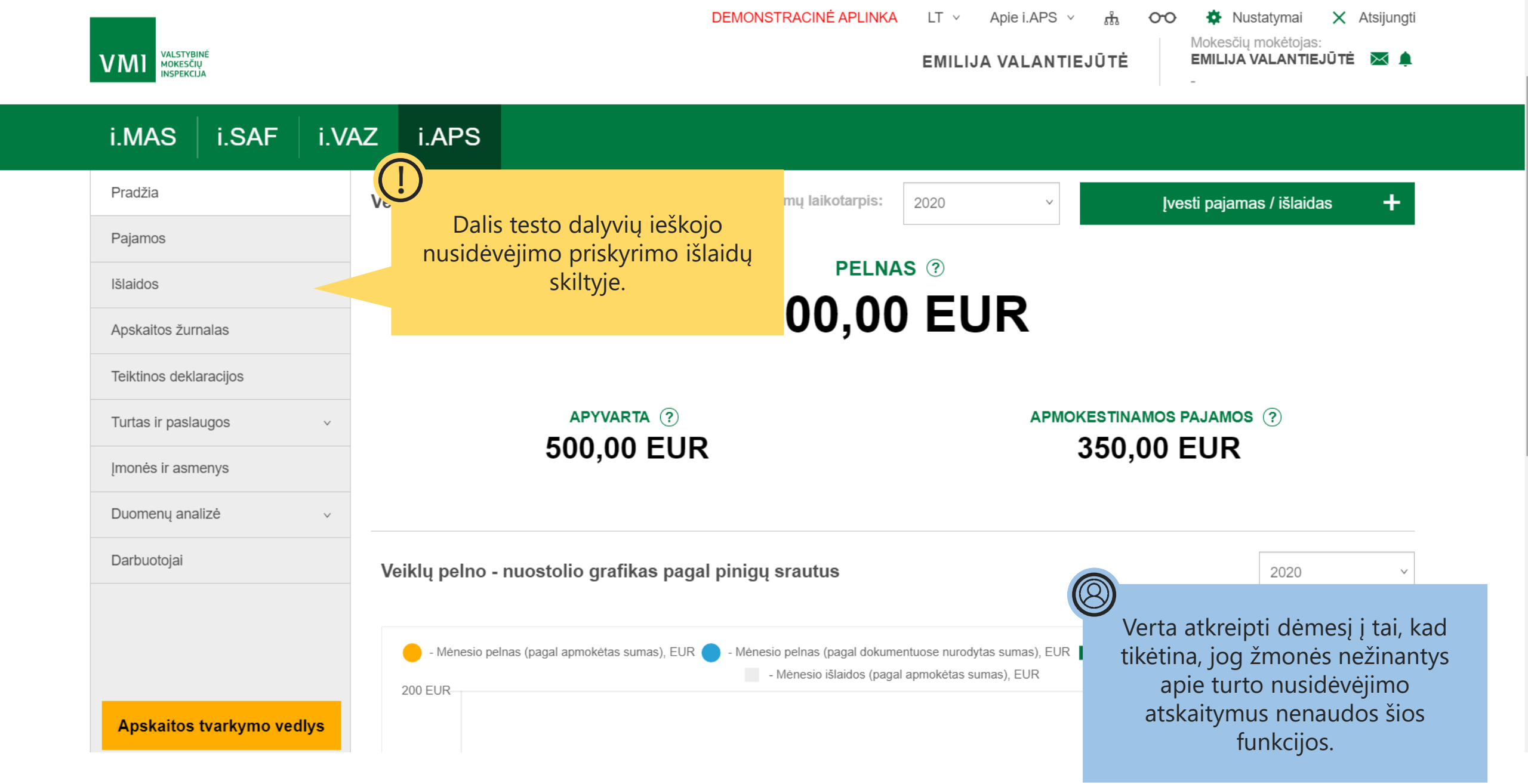

Dalis testo dalyvių ieškojo nusidėvėjimo priskyrimo išlaidų skiltyje.

Verta atkreipti dėmesį į tai, kad tikėtina, jog žmonės nežinantys apie turto nusidėvėjimo atskaitymus nenaudos šios funkcijos.

Pradžia
Pajamos
Išlaidos
Apskaitos žurnalas
Teiktinos deklaracijos
Turtas ir paslaugos
- Turto sąrašas
- Atsargos ir paslaugos
- Inventorizacija

Įmonės ir asmenys
Duomenų analizė
Darbuotojai

Apskaitos tvarkymo vedlys

Turto sąrašas

Jei norima priskirti ilgalaikį turtą vykdomai individualiai veiklai, pirmiausiai apie šio turto naudojimą reikia pranešti v
mokesčių inspekcijai, pateikiant užpildytą formą FR0457. Tai galima padaryti, pasirinkus šią nuorodą.

Lengvųjų automobilių įsigijimo išlaidos leidžiamiems atskaitymams gali būti priskirtos tik tais atvejais, kai lengvieji
automobiliai yra naudojami tik transporto paslaugoms arba vairavimo mokymo paslaugoms teikti ir (arba) nuo

Toliau sąraše pateikiami visi ilgalaikio turto, apie kurio naudojimą veikloje yra pranešta, įrašai. Paspaudus eilutę, at
vykdomai veiklai.

Dauguma neskaitė informacinio teksto. Taip pat buvo neaišku, iš kur atsiranda šis turto sąrašas.

Būsena	Turto rūšis	Naudojimo pradžia (pagal FR0457)	Naudojimo pabaiga (pagal FR0457)	Nusidėvėjimo išlaidų skaičiavimo pradžia	Nusidėvėjimo išlaidų skaičiavimo pabaiga	Esama likutinė vertė (EUR)
Atskaitomas	Lengvieji automobiliai, naudojami trumpalaikės automobilių nuomos veiklai, vairavimo mokymo ar transporto paslaugoms teikti - ne senesni kaip 5 metų	2018-09-19		2020-01-03	2022-09-19	7562,45
Neatskaitomas	Gyvenamieji namai (butai)	2015-01-01				
Neatskaitomas	Kiti pastatai	2016-04-12				
Neatskaitomas	Baldai ir inventorius	2016-11-01				
Neatskaitomas	Mobiliojo ryšio priemonės	2016-04-01				
Neatskaitomas	Kiti lengvieji automobiliai - ne senesni kaip 5 metų	2018-09-19				

Rodoma **1-6** iš **6**

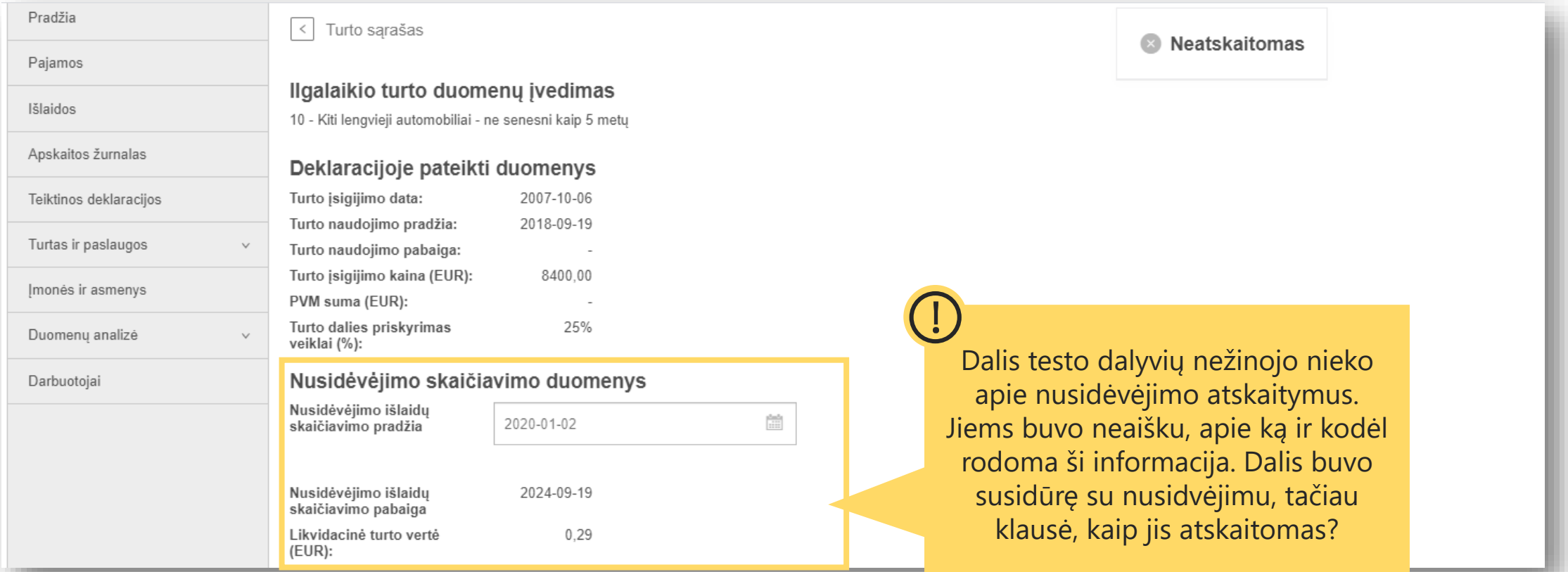

Dalis testo dalyvių nežinojo nieko apie nusidėvėjimo atskaitymus. Jiems buvo neaišku, apie ką ir kodėl rodoma ši informacija. Dalis buvo susidūrę su nusidvėjimu, tačiau klausė, kaip jis atskaitomas?

Pradžia

Pajamos

Išlaidos

Apskaitos žurnalas

Teiktinos deklaracijos

Turtas ir paslaugos

Įmonės ir asmenys

Duomenų analizė

Darbuotojai

Apskaitos tvarkymo vedlys

Turto sąrašas

Ilgalaikio turto duomenų įvedimas

10 - Kiti lengvieji automobiliai - ne senesni kaip 5 metų

Deklaracijoje pateikti duomenys

Turto įsigijimo data:	2007-10-06
Turto naudojimo pradžia:	2018-09-19
Turto naudojimo pabaiga:	-
Turto įsigijimo kaina (EUR):	8400,00
PVM suma (EUR):	-
Turto dalies priskyrimas veiklai (%):	25%

idėvėjimo skaičiavimo duomenys

Turimas pirki dokumentas — Taip / Ne

Pirkimo dokumento tipas: Sąskaita faktūra

Pirkimo dokumento numeris: 00001234

Papildomi dokumentai

Dokumento aprašas (neprivaloma)

Dokumentas nr. 1

Dokumentas (neprivaloma)

Įkelti dokumentą

Pridėti papildomą dokumentą +

Priskirti atskaitymus

Uždaryti

Verta apsvarstyti, ar nėra suplakti keli dalykai į vieną – informacija apie turtą ir priskyrimas atskaitymui?

Dalyviai nesuprato, kokio pirkimo duomenų jiems reikia.

Jeigu pirkimo dokumentas privalomas, kodėl jo neprašoma įkelti? Kokie gali būti papildomų dokumentų pavyzdžiai?

Turto sąrašas

Ilgalaikis turtas sėkmingai priskirtas atskaitymui.

Ar priskirtas turtas bus rodomas prie išlaidų?

Ilgalaikio turto peržiūra

10 - Kiti lengvieji automobiliai - ne senesni kaip 5 metų

Deklaracijoje pateikti duomenys

Turto įsigijimo data:	2007-10-06
Turto naudojimo pradžia:	2018-09-19
Turto naudojimo pabaiga:	-
Turto įsigijimo kaina (EUR):	8400,00
PVM suma (EUR):	-
Turto dalies priskyrimas veiklai (%):	25%

Nusidėvėjimo skaičiavimo duomenys

Nusidėvėjimo išlaidų skaičiavimo pradžia	2020-01-02
Nusidėvėjimo išlaidų skaičiavimo pabaiga	2024-09-19
Esama likutinė vertė (EUR):	6649,95
Likvidacinė turto vertė (EUR):	0,29

i Likusi turto vertė, nuo kurios skaičiuojamas turto nusidėvėjimas. Jeigu apskaičiuota likusi turto vertė netiksli, būtina atnaujinti FR0457 deklaraciją, nurodant tikslią apskaičiuotą turto įsigijimo kainą.

Pirkimą įrodantis dokumentas

Atskaitomas

Atšaukti

Spausdinti

Apskaitos tvarkymo vedlys

9. Pirminiai įspūdžiai apie pradinį puslapį/pelną-nuostolius ir apskaitos žurnalą

Dauguma dalyvių pradinį puslapį ir apskaitos žurnalą vertino teigiamai. Pagrindiniai pastebėti trūkumai:

- Pradžios lange trūksta paieškos („search“) funkcijos.
- Pradžios lange turėtų būti aiškus ir pastebimas mygtukas "išrašyti sąskaitą" (žr. Cflow pavyzdį). Naudotojams nėra aišku, jog paspaudus ant "įvesti pajamas" jie bus nukreipti į sąskaitų išrašymo langą.
- Apskaitos tvarkymo vedlys yra pateikiamas sunkiai pastebimoje vietoje – dalyviai jo nepastebėjo. Dalyvio komentaras: „vedlys turėtų žymiai labiau kristi į akis“.
- Dalyviai taip pat paminėjo, jog pradžios lange norėtų matyti visus mokesčius (pelno, VSD ir PSD) bei patirtas išlaidas

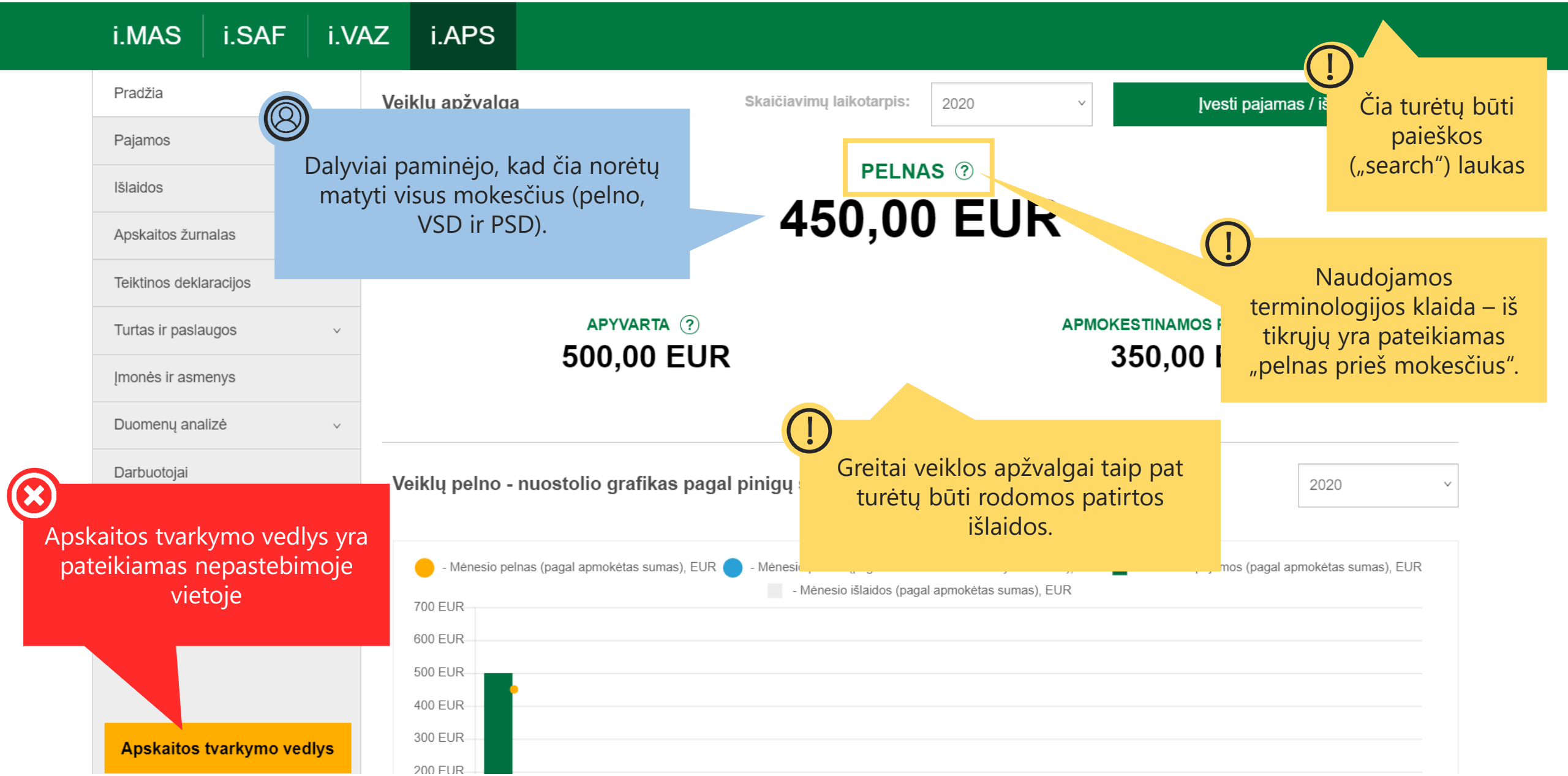

Dalyviai paminėjo, kad čia norėtų matyti visus mokesčius (pelno, VSD ir PSD).

Čia turėtų būti paieškos („search“) laukas

Naudojamos terminologijos klaida – iš tikrųjų yra pateikiamas „pelnas prieš mokesčius“.

Greitai veiklos apžvalgai taip pat turėtų būti rodomos patirtos išlaidos.

Apskaitos tvarkymo vedlys yra pateikiamas nepastebimoje vietoje

Veiklų pelno - nuostolio grafikas pagal pinigų srautus

2020

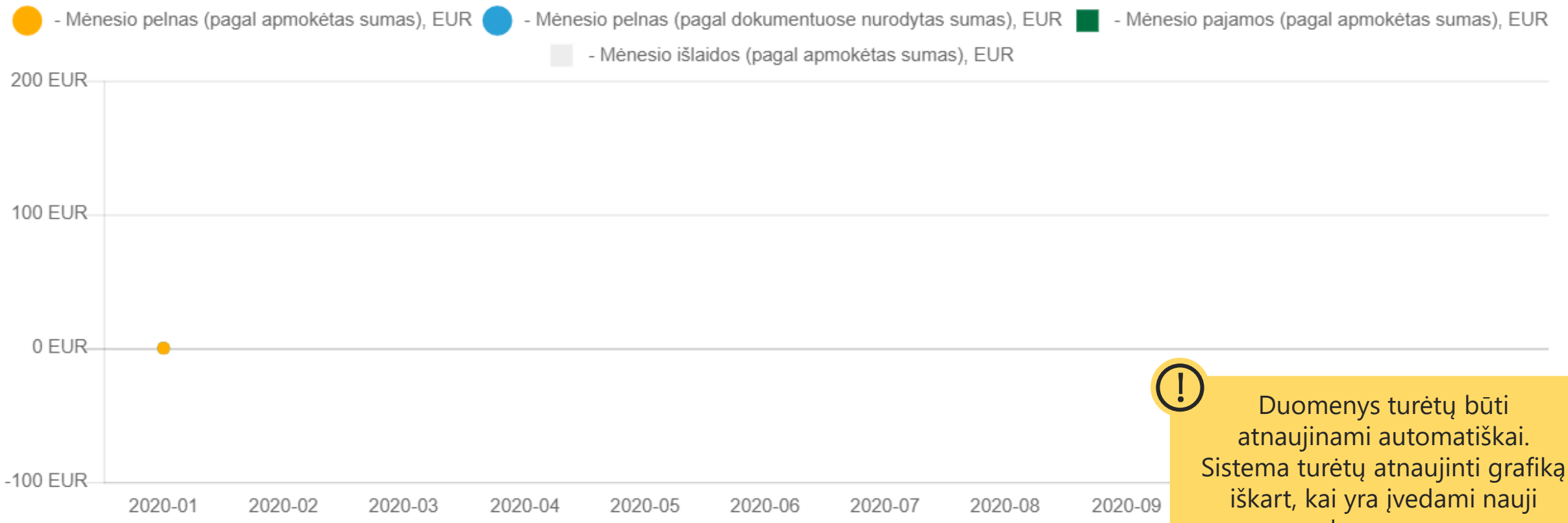

Duomenys turėtų būti atnaujinami automatiškai. Sistema turėtų atnaujinti grafiką iškart, kai yra įvedami nauji duomenys.

Paaiškinimai

Grafiko duomenys paskutinį kartą atnaujinti 2020-01-03 18:52

Atnaujinti duomenis

VMI VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

EGLĖ ČEPONYTĖ | EGLĖ ČEPONYTĖ

i.MAS | i.SAF | i.VAZ | i.APS

- Pradžia
- Pajamos
- Išlaidos
- Apskaitos žurnalas
- Teiktinos deklaracijos
- Turtas ir paslaugos
- Įmonės ir asmenys
- Duomenų analizė
- Darbuotojai

Apskaitos tvarkymo vedlys

Apskaitos žurnalas > Individuali veikla pagal pažymą

aikas

Eil. nr.	Data	Dokumento data, pavadinimas ir numeris	Operacijos turinys	Pajamų suma (EUR)	Išlaidos - leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu		
					Prekių, medžiagų, žaliavų, detalių įsigijimo	Ilgalaikio turto eksploatavimo ir kitos išlaidos	Mokesčiai, rinkliavos
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	2019-12-31	2019-12-30 Sąskaita faktūra ISAF-00001	Pienas	10,00			
			Iš viso:	10,00	0	0,00	0,00

Rodoma **1-1** iš **1**

Naudotojams nebuvo aišku, ką reiškia leidžiami atskaitymai (turėtų būti paaiškinimas „žmonių kalba“.

Pasirinkus 30% atskaitymą, sistema turėtų automatiškai atskaičiuoti šias išlaidas ir jas fiksuoti apskaitos žurnale.

Ačiū

Klausimai ir pastebėjimai laukiami

Egle.ceponyte@gmail.com
Egle.ceponyte@kurklt.lt